

BOROMEO



KŇAZ, KTORÝ NEOPUSTIL
SVOJICH VERIACICH

MIMORIADNY ROK
SVÄTÉHO FRANTIŠKA

S VĎAČNOSŤOU ZA MINULOSŤ
– S NÁDEJOU PRE BUDÚCNOSŤ

Obsah

1	ODKAZY, KTORÉ NESTARNÚ	
	• Kňaz, ktorý neopustil svojich veriacich (M. Žinčák)	9
	• Mimoriadny rok svätého Františka (L. Verčimák)	14
	• S vďačnosťou za minulosť – s nádejou pre budúcnosť (M. Brveník)	19
2	ZO SRDCA SEMINÁRA	
	• Naše spoločné chvíle (D. Sedlák)	24
	• Seminár očami nováčikov (Kolektív Propedeutika)	26
	• Spoznaj bohoslovca IV. (K. Fečík)	27
	• Naši novokňazi (Š. Jurčišin)	30
	• Rozhovor s predstavenými (M. Žinčák)	34
3	Z KAŽDÉHO ROŽKU TROŠKU	
	• Medzi samotou Aljašky a radosťou evanjelia (K. Fečík)	38
	• Liturgické okienko nielen pre miništrantov (M. Baloga)	40
	• (Ne)tradičné talianske tiramisu (D. Sedlák)	41
	• Tajnička, súťaž, vtipy (D. Sedlák)	42

Titulná fotka: Veronika Kaduková

Editoriál



Milí naši čitatelia!

Pravidelne nás zaplavujú správy o vojnách, konfliktoch a rozdelení spoločnosti. Stačí niekoľko minút pri televíznych obrazovkách či scrollovaní sociálnych sietí a môžeme nadobudnúť dojem, akoby sa z ľudských srdc vytrácala láska. Napriek tomu máme nádej! Pravá láska nemôže zaniknúť, lebo *„Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali“* (Rim 5,5).

Takýmto svedkom evanjeliovej nádeje je pre nás duchovný otec Emil Szmuto, ktorého životný príbeh vám prinášame na nasledujúcich stranách. Už počas druhej svetovej vojny pripomínal, že najväčším problémom sveta je nedostatok lásky. Veril v moc lásky, ktorá dokáže zachrániť človeka pred vnútornou prázdnotou a svet pred rozdelením.

V tomto roku nás osobitne sprevádza aj svätý František z Assisi. Jeho život dosvedčuje, že skutočná zmena sveta sa nezačína veľkými plánmi ani mocou, ale premenou vlastného srdca. František prináša pokoj do miest, kde vládne nepokoj, jednoduchosť tam, kde človek túži po bohatstve a radosť tam, kde prevláda beznádej.

Možno si pri čítaní o takýchto osobnostiach poviete, že ich život bol výnimočný a vzdialený bežnému životu... Kristus však aj dnes pozýva ľudí, aby ho nasledovali a vydali sa za Ním. Veď práve my máme byť svetlom sveta! Aj bohoslovci odpovedajú na osobitné pozvanie a učia sa kráčať za Ježišom. Ako teda vyzerá náš život a čo všetko prežívame?

Sme bežní chalani. Dokáže nás nadchnúť dobrý futbalový zápas, zasmejeme sa na vtipných videách, radi čítame zaujímavé knihy a občas si zahráme na gitare či v kuchynke pripravíme chutné tiramisu. Každý z nás prichádza s vlastným príbehom, no všetkých nás spája rovnaká túžba: nasledovať Krista a byť ľuďom na blízku v ich bežnom živote.

Tento časopis je malým mostom, ktorý nás spája. Prostredníctvom jeho stránok by sme vám radi priblížili náš každodenný život – to, čo nás teší a formuje na čoraz vernejší obraz nášho Majstra. Prosím, pamätajte na nás vo svojich modlitbách.

Pokoj a dobro!

Matúš Žinčák
šéfredaktor

Seminárna kronika

SPOLU NA CESTE

JUBILEJNÉ STRETNUTIE MLADÝCH V KOŠICIACH

(8. 11. 2025)



Jubilejné stretnutie mladých sa začalo slávnostnou svätou omšou v Dóme svätej Alžbety v Košiciach. Svätá omša bola spojená s osobitným poďakovaním za život a službu otca arcibiskupa Bernarda Bobera pri príležitosti jeho životného jubilea. Bezprostredne po jej skončení sa program presunul pred katedrálu, kde sa zhromaždilo približne 25 000 ľudí. Večer odštartovala energickým vystúpením hudobná skupina Godzone, po ktorom sa mladým Slovákom prihovorel pápež Lev XIV. prostredníctvom videoposolstva. Okrem iného zdôraznil: „*Nebojte sa ukázať, že ste kresťania!*“ Vyvrcholením programu bolo vystúpenie hlavného hosťa večera, Padre Guilhermeho.

NÁVŠTEVA MÚZEA OBETÍ KOMUNIZMU (13. 11. 2025)

Vo štvrtok 13. novembra sme navštívili Múzeum obetí komunizmu v Košiciach. Dozvedeli sme sa o osudoch kňazov, rehoľníkov i laikov, ktorí boli prenasledovaní pre svoje náboženské presvedčenie a postoje nezlučiteľné s ideológiou



vtedajšieho režimu. Prostredníctvom interaktívnej mapy sme sa symbolicky vydali na cestu naprieč Slovenskom a spoznávali sme dôvody perzekúcie aj v našich rodných mestách a obciach. Silným momentom bola aj návšteva knižnice samizdatu, kde sme nahliadli do sveta zakázanej literatúry a spoznali odvahu tých, ktorí ju napriek prísnej cenzúre šírili. Táto návšteva v nás ešte viac prehĺbila vedomie, že sloboda a demokracia sú vzácné a zároveň krehké hodnoty, ktoré si vyžadujú našu ochranu. Na záver sme si pripomenuli slová sv. Jána Pavla II.: „*Kto sa stavia proti človeku, stavia sa aj proti Bohu, a jeho koniec je len otázkou času.*“

DUCHOVNÁ OBNOVA V NOVEMBRI – O. PATRIK BALÁZS (14. – 16. 11. 2025)

Počas novembrovej duchovnej obnovy nás svojim slovom sprevádzal duchovný otec Patrik Balázs, dekan v Rožňave. V jednotlivých podnetoch na zamyslenie sa podelil o bohaté skúsenosti z pastorácie. Zdôraznil, že kňaz má byť predovšetkým človekom vzťahov – schopný načúvať, komunikovať a sprevádzať ľudí na ich životnej ceste. Zároveň však pripomenul,

že táto služba si vyžaduje aj praktickosť. Kňaz sa nemá báť obliecť si montérky, keď je potrebné niečo opraviť či vybudovať. Osobitne nás povzbudil k vnímavosti na slová, ktoré k nám prichádzajú nielen z Božích, ale aj z ľudských úst.

MARIÁNSKA AKADEMIA

(8. 12. 2025)

Na slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie sme sa zjednotili pri eucharistickom stole s pomocným biskupom Marekom Forgáčom. Po svätej omši si pre nás duchovný otec Imrich Degro pripravil podnetnú katechézu o atribútoch Matky Božej a ich hlbokom duchovnom význame pre život veriaceho človeka. Svojím umeleckým spevom nás potešila Mária Jakabová.

DUCHOVNÁ OBNOVA V DECEMBRI – O. ANDREJ KOVALÁK (12. – 14. 12. 2025)



Pred vianočnými sviatkami k nám zavítal augustinián o. Andrej Kovalák, OSA. Vo svojich prednáškach nás podnietil k tomu, aby sme zostávajúci čas adventu využili ako „duchovné tréningové centrum“ nášho srdca. Pripomenul nám, že toto obdobie je školou trpezlivého očakávania i postupného odstraňovania prekážok, ktoré nám bránia jasne vidieť Pána. Ak sa raz chceme stať dobrými

kňazmi, naše srdcia musia podľa jeho slov neustále horieť túžbou nasledovať Krista a úplne sa mu odovzdať. Povedal: *„Túžba je srdce, ktoré sa tiahne k dobru, nesmie sa potláčať, ale musí sa očisťovať.“*

UKONČENIE JUBILEJNÉHO ROKA V KATEDRÁLE (28. 12. 2025)



Jubilejný rok 2025 sme slávnostne ukončili v Katedrále svätej Alžbety. V homílii otec arcibiskup Bernard Bober zdôraznil, že duchovné ovocie jubilea nemá zostať len peknou spomienkou, ale má prenikať do každodenného života. Ako vzor nám predložil Svätú rodinu, ktorá pripomína, že svätosť sa rodí v obyčajnosti: *„Každý má byť vo svojom povolaní nielen špecialistom, ale predovšetkým dobrým človekom.“* Dekan Farnosti sv. Alžbety, o. Alan Tomáš, zároveň poukázal na historickú výnimočnosť tohto roka – otvoril ho už zosnulý pápež František a uzavrel pápež Lev XIV.

POŽEHNANIE IZIEB (8. 1. 2026)

Po návrate z vianočných prázdnin nám otec vicerektor Andrej Kačmár požehnal naše izby a spoločné priestory. Skvelú atmosféru sme vytvorili spoločným spevom kolied za sprievodu harmoniky. Súčasťou bola aj dobročinná zbierka, ktorej výťažok putoval na podporu tých, ktorí to najviac potrebujú.

DUCHOVNÁ OBNOVA V JANUÁRI – O. LUKÁŠ IMRICH (23. – 25. 1. 2026)



Januárovú duchovnú obnovu viedol duchovný otec Lukáš Imrich, školský kaplán na Gymnáziu sv. Edity Steinovej v Košiciach. Vo svojich príhovoroch nás povzbudil, aby sme si vážili kňazské vzory a čerpali z nich inšpiráciu, no zároveň nás upozornil na nebezpečenstvo nekritického preberania cudzích vlastností. Zdôraznil, že nemáme byť kópiami iných kňazov, ale máme si zachovať vlastnú tvár a jedinečnosť. Každý z nás je povolaný kráčať svojou osobnou cestou viery a budovať čo najúprimnejší a najautentickejší vzťah s Kristom.

SEMINÁR – ĽUDSKÁ ZRELOSŤ, SEXUALITA, STAROSTLIVOSŤ O PSYCHICKÉ ZDRAVIE (13. – 15. 2. 2026)

V priestoroch nášho seminára sme absolvovali odborný seminár zameraný na ľudskú zrelosť, ktorý viedla dvojica: pomocný biskup Marek Forgáč a psychologička Jana Bieščad Vindišová. Venovali sme sa dôležitým a citlivým témam, ako sú sexualita v zasvätenom živote či starostlivosť o psychické zdravie. Seminár nám priniesol cenné podnety na to, ako pristupovať k vlastnej sexualite zrelo a zodpovedne – nie ju potláčať, ale správne ju integrovať do života.

POPOLCOVÁ STREDA (18. 2. 2026)

Deň Popolcovej stredy nás každoročne pozýva vstúpiť do času pokánia a obrátenia. Bránu pôstneho obdobia sme otvorili slávením svätej omše, ktorej predsedal pomocný biskup Marek Forgáč. Vo svojej homílii nám výstižne pripomenul: „*Popol na čele nie je zvyk ani tradícia. Je to výzva. Výzva priznať si pravdu o sebe a začať žiť inak.*“ Zdôraznil, že Boh nehľadá dokonalých, ale úprimných. Pôst bez modlitby je podľa neho prázdny, bez lásky tvrdý a bez skutočnej zmeny života napokon zbytočný. „*Ak sa po štyridsiatich dňoch nič nezmení, potom sme tento čas premrhali,*“ upozornil.

DUCHOVNÁ OBNOVA VO FEBRUÁRI – O. PAVOL BENEDIK (20. – 22. 2. 2026)



Na úvod pôstneho obdobia sme prežili duchovnú obnovu, ktorú viedol augustinian o. Pavol Benedik, OSA. Vo svojich príhovoroch sa sústredil na modlitbu ako základný pilier duchovného života. Pripomenul, že modlitba nemá byť len povinnosťou, ale predovšetkým živým stretnutím s Bohom, ktoré premieňa náš každodenný život. Práve skrze ňu sa človek stáva schopným meniť svet. Modliť sa totiž znamená myslieť na Boha a zároveň Ho milovať. Bez Boha nemôžeme skutočne existovať – život bez Neho stráca svoj zmysel.

LEKTORÁT, AKOLYTÁT (28. 2. 2026)



V sobotu prijali traja naši bohoslovci akolytát a jeden bohoslovec lektorát z rúk pomocného biskupa Mareka Forgáča. Akolyta je ustanovený na službu kňazovi a pomoc diakonovi. Jeho úlohou je starať sa o službu pri oltári a pomáhať kňazovi a diakonovi pri liturgických úkonoch. Ako mimoriadny vysluhovateľ podáva sväté prijímanie vtedy, keď riadni vysluhovatelia nie sú prítomní alebo je veľký počet veriacich a svätá omša by sa príliš predĺžila. Jeho povinnosťou je dobre poznať vonkajšie úkony liturgie a ich vnútorný význam a byť tak veriacim dobrým príkladom viery a lásky k Eucharistii. Minisťérium lektorátu je službou čítania Božieho slova na bohoslužbe v zhromaždení Božieho ľudu. Služba lektora však nesmie byť len povrchným prečítaním Božieho slova. Mal by sa na liturgiu vždy dôsledne pripraviť modlitbou a meditáciou nad Božím slovom, ktoré sa v daný deň číta. Okrem toho by mal lektor denným čítaním Svätého písma pestovať lásku k Božiemu slovu, hlbšie ho spoznávať a stávať sa čoraz dokonalejším učeníkom Ježiša Krista.

DUCHOVNÁ OBNOVA V MARCI – O. MARCEL GÁBOR

(13. – 15. 3. 2026)

Exercitátorom bol policajný dekan v Košiciach, o. Marcel Gábor, ktorý nám

priblížil svoju službu v Policajnom zbore. Hovoril o tom, že aj v špecifickom prostredí má duchovná služba svoje pevné miesto. Príslušníci ozbrojených síl sa totiž neraz ocitajú v náročných situáciách, ktoré si vyžadujú nielen odbornú pripravenosť, ale aj vnútornú oporu, ktorú nachádzajú práve v Ježišovi. Zdôraznil, že aj v tomto prostredí sa pravidelne vysluhujú sviatosti a veriaci majú možnosť naplno žiť svoj duchovný život napriek špecifickým podmienkam služby.

VEĽKONOČNÉ TRIDUUM

(2. – 5. 4. 2026)



Počas veľkonočného trojdnia sme vytvárali spoločenstvo s našimi biskupmi a zároveň sme pomáhali pri liturgii minisťtovaním v Dóme sv. Alžbety v Košiciach i v Katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave. Ak by sme mali jedným slovom vystihnúť atmosféru sviatkov Zmŕtvychvstania Pána, bolo by to slovo radosť. Posolstvo veľkonočnej radosti je totiž pozvaním znovu objaviť Krista vo vlastnom živote. Uveriť, že je s nami a ponúka nám život v plnosti; že dáva nášmu životu zmysel aj vtedy, keď sa nám nedarí, silu, keď sme slabí, a nádej, keď sa zdá, že všetko sa končí. Uveriť, že práve s Ním prichádza do nášho života skutočná radosť.

DUCHOVNÁ OBNOVA V APRÍLI – O. PETER FOGAŠ

(17. – 19. 4. 2026)



Aprílovú duchovnú obnovu viedol duchovný otec Peter Fogaš, farár z farnosti Snina – sídlisko. Vo svojich podnetoch na zamyslenie poukázal na schopnosť nechať sa poučiť aj tými, od ktorých by sme to nečakali, pretože práve oni sa neraz stávajú výnimočnými učiteľmi. Zdôraznil, že chudobní nie sú iba prijímateľmi pomoci, ale aj tými, prostredníctvom ktorých k nám môže prehovárať evanjelium. Ako sám povedal: „*Nezabúdajte, v chudobných sa nám prihovára Kristus.*“

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

(26. 4. 2026)



Nedeľu Dobrého Pastiera sme začali spoločným slávením svätej omše v našom Seminárnom kostole sv. Antona Paduánskeho. Po svätej omši sme všetkým návštevníkom ponúkli chutný guláš a možnosť bližšie spoznať život v seminári

prostredníctvom prehliadky jeho priestorov. Sprístupnili sme našu kaplnku i väčšinu priestorov, ktoré denne využívame – spoločenskú miestnosť, posilňovňu, kuchynku, telocvičňu a mnohé ďalšie. Pre súťaživých nechýbala ani tombola so zaujímavými vecnými cenami. Samozrejmosťou bol aj duchovný program, teda možnosť prísť k sviatosti zmierenia, zotrvať v eucharistickej adorácii alebo sa zapojiť do iných modlitieb.

FUTSALOVÝ TURNAJ KŇAZSKÝCH SEMINÁROV

(2. 5. 2026)



Tohtoročný turnaj sme organizovali my, a tak sme sa snažili využiť výhodu domáceho prostredia. Hoci sa nám po semifinálovom penaltovom rozstrele nepodarilo prebojovať do finále, po solídnom výkone sme vybojovali tretie miesto a celý turnaj hodnotíme pozitívne. Po finálovom zápase, v ktorom Prešovčania obhájili titul, sme sa všetci presunuli do nášho seminára, kde sme mali spoločnú grilovačku. Okrem dobrého jedla sme mali vzácnu príležitosť lepšie sa spoznať a upevniť vzájomné vzťahy.

Spracovali:

Samuel Belák, Patrik Mikita

Foto: Archív KSKE, Archív ABÚ, Postoj

Kňaz, ktorý neopustil svojich veriacich

EMIL SZMUTKO

OD DETSTVA KU KŇAZSTVU

Emil Szmuto (obr. 1) sa narodil 12. mája 1905 v chudobnej rodine vo Veľkom Be-reznom, na území dnešnej Ukrajiny. Po narodení bol veľmi chorľavý, trpel problémami s očami a zápasil s viacerými ochoreniami. Mnohí sa domnievali, že jeho šance na prežitie sú len minimálne. Jeho matka ako hlboko veriaca žena urobila v tejto situácii to najviac, čo mohla. Obrátila sa k Bohu v modlitbe a svojho syna mu úplne odovzdala. Jej prosby boli vyslyšané. Emil sa uzdravil a postupne z neho vyrástol zdravý a pekný mladý muž. Už od detstva a počas študentských rokov vynikal pevnými mravnými zásadami, čestnosťou a hlbokou vierou. Rodina žila v skromných pomeroch, a preto sa nakon presťahovala za prácou do Berehova, kde Emil prežil aj svoje školské roky. Už v detstve sa prejavoval ako malý misionár. Sedával so svojimi kamarátmi, rozprával im, ako sa majú správať v kostole, kropil ich svätenou vodou a detským spôsobom napodobňoval kňaza pri slávení svätej omše. Práve tu zažil ako malý chlapec jedno z prvých veľkých sklamaní. V meste totiž nebol kňaz. Spočiatku síce prichádzal len zriedka, no neskôr prestal chodiť úplne. Rodina si preto doma pravidelne otvárala modlitebnú knihu a spoločne sa modlila i spievala. Už v detstve sa v ňom



obr. 1 Emil Szmuto

prejavovala hlboká túžba po Božej prítomnosti. V jednu nedeľu sa rozplakal:

Malý Ježiško tu nie je.

Ocko, poďme tam, kde je malý Ježiško.

Dievčatá tu nesypú kvety... nemôžem sa na neho dívať, keď prichádza ku mne.

Tu Ježiška nepoznajú. Ocko, poďme odtiaľ preč, tam, kde je malý Ježiško.

Ako stredoškôla si privyrábal, aby pomohol rodine. Bol veľmi spoločenský a obľúbený medzi ľuďmi. V maturitnom ročníku navštevoval tanečnú školu a zúčastnil sa svojho prvého plesu, z ktorého sa vrátil domov až za úsvitu, plný dojmov a radosti. Napriek únave si však nechcel ani ľahnúť a povedal: „Aj tak musím ráno vstať a ísť na svätú omšu.“ Matka ho upokojovala: „Dobre, len si na chvíľu oddýchni, zobudím ťa.“ Emil jej dôveroval a ľahol si. Zaspal však hlbokým spánkom a keď sa prebudil, bolo už poludnie. Zmätené sa

rozhlíadal a spýtal sa: „Mamička, koľko je hodín?“ „O chvíľu budeme obedovať, synček môj,“ odpovedala matka. „Čože? Už je popoludnie? A ja... ja som nebol na svätej omši. Prečo ste ma nezobudili? Ved' ste mi to slúbili,“ odpovedal jej. Matka sa ho snažila upokojiť: „Tak sladko si spal, tak krásne si sa v spánku usmieval, nechcela som ťa budiť.“ „Ale ja som povedal, že chcem ísť na svätú omšu,“ odpovedal so slzami v očiach. Taká hlboká bola jeho láska k Ježišovi.

V tom období sa jeho rovesníci rozhodovali, čím chcú byť. Emil však zostával tichý a zamyslený. V jeho srdci dozrievalo povolanie ku kňazstvu, no uvedomoval si aj chudobu svojej rodiny a obával sa, ako by zvládla jeho štúdiá. Napokon sa zdôveril svojmu katechétovi. Prišiel čas rozhodnutia a Emil nastúpil do kňazského seminára. Študoval v Košiciach a vďaka výborným výsledkom mu bolo so súhlasom Apoštolskej stolice umožnené prijať kňazskú vysviacku skôr. Dňa 27. januára 1929 bol biskupom Jozefom Čárskym vysvätený za diakona a 10. februára 1929 za kňaza ako dvadsaťtriročný. Svoju prímichnú svätú omšu slávil 15. februára 1929 v Berehove. V tom čase bola jeho matka už vážne chorá a na túto skutočnosť biskup pravdepodobne prihlíadol, keď ho ustanovil za kaplána v jeho rodisku. Celá rodina bola na neho nesmierne hrdá. Emil sa však uznaniu vyhýbal. Nechcel byť chválený ani oslavovaný, aby neupadol do pýchy. Túžil, aby celý jeho život a skutky poukazovali na toho, ktorý ho povolal, na nebeského Otca. V roku 1930 bol menovaný za kaplána do Pavloviec nad Uhom. Práve tam sa s veľkou pravdepodobnosťou stretol s dnes už blahoslavenou Ankou Kolesárovou, ktorá zomrela presne

deň pred ním. V rokoch 1930 až 1931 pôsobil ako kaplán v Ruskej a následne od roku 1931 do roku 1933 v Tibave.

FARNOSŤ ČIČAROVCE

Keďže ovládal aj maďarský jazyk, v roku 1933 nastal významný zlom v jeho živote. Bol menovaný za farského administrátora do Čičaroviec, malej obce v dekanáte Veľké Kapušany. Farnosť Čičarovce bola považovaná za problematickú. Farníci mali tvrdú povahu a duchovný život nepovažovali za dôležitý. Nespovedali sa, brali Božie meno nadarmo a nechodili na sväté omše. V rumunskom diecéznom archíve v Satu Mare, kde patrili Čičarovce počas pôsobenia otca Emila, je zachovaná listová korešpondencia medzi kňazmi a biskupom.

Každý predchodca otca Emila písal žiadosť a prosil biskupa, aby ho z Čičaroviec preložil, sťažujúc sa na duchovnú vlačnosť veriacich. Otec Emil však nikdy nežiadal o preloženie. Naopak, začal žiť so svojimi veriacimi, modliť sa za nich, prijímať ich takých, akí sú, a snažiť sa ich obrátiť.

Vo farnosti založil mariánsku kongregáciu, v ktorej sa dievčatá usilovali o čistý a čnostný život, skladali sľub, pravidelne sa stretávali, spolu sa modlili a pristupovali ku sviatostiam. Otec Emil organizoval slávnostné podujatia, zaviedol októbrové a májové pobožnosti a adorácie. Keď spoznal dedinu bližšie, uvedomil si, akú pohromu spôsobuje systém jediného dediča a baženie po majetku a pôde. V rodinách sa dusila radosť zo života a ubúdalo detí. Boj proti „jedináčikovstvu“ sa stal jednou z jeho hlavných tém. Neraz sa stre-

tol s ostrými reakciami, pretože mnohým jeho slová neboli príjemné. Napriek tomu sa nenechal odradiť a jeho učenie padlo na úrodnú pôdu: vplyvom jeho práce sa v nejednej rodine narodili ďalšie deti.

Otec Emil založil aj misijné spolky, a to medzi dospelými aj medzi deťmi, s hlavným cieľom šíriť vieru.

Deti učil, aby pri vstupe i odchode z chrámu, keď sa uklonia pred oltárom, pozdravili Pána Ježiša slovami: „Nech je zvelebená a oslávená Najsvätejšia sviatosť oltárna.“ Po spoločných modlitbách v kostole mali vysloviť aj prosbu: „Svätý František Xaverský, oroduj za nás a za úbohé pohanské deti.“

Mladých neustále povzbudzoval k zachovávaní čistoty. Mládež ho doslova zbožňovala. Hoci bol prísny, zostával zároveň hravý. Mal rád spoločenské hry, divadelné predstavenia aj slovenské a maďarské piesne. Pod jeho vedením farnosť duchovne prekvitala a ľudia sa postupne menili. Prečo? Pretože mali dokonalý príklad pastiera, ktorý miluje svoje stádo. Veriaci často sledovali, ako sa Emil modlí a trávi čas pred eucharistickým Ježišom. Pod jeho vplyvom začali pristupovať ku sviatostiam a pravidelne chodiť na sväté omše. Založil aj eucharistický spolok, v ktorom veriaci prichádzali na modlitbu pred sviatosť oltárnu. Pre chlapcov vytvoril spolok Omnia Cordi Jesu – Všetko pre Najsvätejšie Srdce Ježišovo. Mladých učil, aby všetko robili pre väčšiu slávu Božiu. Zároveň ich zhromažďoval prostredníctvom divadelných predstavení, futbalových turnajov a rôznych spoločenských stretnutí.

POSLEDNÉ DNI OTCA EMILA

Počas vojny sa Emil Szmuto ešte jasnejšie ukázal ako milujúci pastier, ktorý mal povzbudivé slovo pre každého, kto k nemu prišiel plný strachu a bolesti. V období hrôzy povzbudzoval svojich veriacich k modlitbe a veľmi sa obával o mladých, ktorých odviekli bojovať na front. Modlil sa za nich, písal im listy a dodával im silu a odvahu. V roku 1944, na sviatok svätej Alžbety, 19. novembra, mohli veriaci v nedeľu počuť poslednú kázeň svojho farára. Tentoraz však kňaza, za ktorým prichádzali hľadať povzbudenie a duchovnú silu, videli slabého, plačúceho a zraniteľného. Zachovala sa posledná kázeň otca Emila, ktorá bola vlastne jeho zbožným a dojemným lúčením sa s veriacimi: „*Ak sa niečo stane, viete, ako sa máte správať! Ak ma možno o pár dní pochováte, buďte dobrí a vedzte, že budem vždy medzi vami! Budem sa za vás modliť! A aj vy myslite na mňa!*“ Hovoril, hovoril... a zrazu už nedokázal pokračovať. Hlas sa mu zlomil a pokračoval:

A čo je príčinou tohto dnešného prevráteného, hore nohami postaveného sveta? Nedostatok lásky! Často sa zdá, akoby sa človek vyzliekol zo svojej ľudskej podstaty. Je ako niečo, čo nie je ani človek, ani zviera, ale nejaký podivný tvor – akoby ho ani nestvoril jediný živý Boh! Áno, bratia moji, nedostatok lásky obracia človeka naruby a robí ho takým, akoby už ani nebol človekom. Ľudia si prestali vážiť jeden druhého. Poháňa ich iba sebeckosť a vlastný záujem. A predsa – aké iné by bolo naše spolunažívanie, aký iný, šťastný a pokojný by bol život ľudstva, keby ho ovládalo porozumenie a vzájomná úcta – teda láska.

Po tejto nedeľnej udalosti sa už verejná svätá omša nemohla slúžiť, pretože front prechádzal veľmi blízko a bojovalo sa o Veľké Kapušany. Otec Emil vzal Eucharistiu a všetky liturgické potreby do farskej pivnice, kde dni strávil v adorácii. Kým to bolo možné, chodil aj k svojim veriacim a podával im sväté prijímanie. Veriaci utekali do lesa, aby sa skryli, a prosili kňaza, aby sa k nim pridal, no otec Emil odmietol. Pokiaľ v dedine zostávali nejakí veriaci, nechcel ju opustiť. Vojaci však napokon obsadili faru, a tak sa otec Emil veľmi bál o Eucharistiu. Ráno 23. novembra ju preto prijal a následne sa presunul do pivnice, ktorá sa nachádzala pod rodinným domom oproti farskému úradu (obr. 2). V pivnici sa ukrývalo približne sedemdesiat veriacich. Otec Emil k nim prišiel, modlil sa s nimi a povzbudzoval ich. Okolo 20:00 hodiny sa boje vyostрили a k dedine sa priblížil 17. gvardierský strelecký pluk, konkrétne prápory 768 a 310.

VERNÝ AŽ DO SMRTI

Znova sa modlil, keď náhle nastal veľký chaos v pivnici po mohutnom rachote. Ľudia utekali, kam sa dalo, a nakoniec našli otca Emila, ktorému do lona spadla mína z bombardovacieho lietadla, ktorá však akoby zázrakom nevybuchla. Mína však svojou váhou otcovi Emilovi odtrhla obe nohy a pravú ruku, ľavú ruku mu vážne zranila. Jeho sestra opisuje jeho posledné chvíle a slová takto: „Ruženec mám vo vrecku kabáta na pravej strane, kríž mám vo vrecku kabáta na ľavej strane.“ Sestra vedela, že to hovorí preto, aby ich našla; podala mu ruženec a kríž a on ich pobožkal. Potom mu položila kríž na hrud’.



obr. 2 Pivnica

Otec Emil pokračoval:
*„Za svojich veriacich, za svojich drahých,
 obetujem svoje utrpenie a svoj život
 Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu.
 Dovidenia – stretneme sa tam hore!“*

Otca Emila pochovali 29. novembra do malej debničky, pretože rakvu sa nepodarilo zaobstarať. Za skromných podmienok, za účasti len hŕstky ľudí, bolo jeho telo uložené pri kostole. Obyvatelia sa pohrebných obradov nemohli zúčastniť kvôli prebiehajúcim bojom. Veriaci však po bojoch prichádzali k hrobu svojho kňaza, modlili sa a prinášali ďakovné tabule, ktoré vešali na plot okolo jeho hrobu. Vo farnosti sa vytvoril silný kult a mnohí vnímali svojho duchovného pastiera ako kňaza žijúceho v povesti svätosti. Počas bývalého režimu však musel byť tento kult potláčaný a verejne sa o príklade otca Emila hovoriť nesmelo.

NÁVRAT K ODKAZU OTCA EMILA

V roku 2023 sa mladá dvojica pustila do výskumu života otca Emila – Peter Schmotzer, miestny farár a historik Vavrínek Žeňuch. Najprv skúmali farnosti, kde otec Emil pôsobil a následne pracovali v biskupskom archíve v rumunskom

Satu Mare. Počas výskumu sa podarilo zhromaždiť viac než 1 500 snímok dokumentov, ktoré vypovedali o živote otca Emila. Otec arcibiskup Mons. Bernard Bober 23. februára 2023 vymenoval historickú komisiu poverenú výskumom života otca Emila.

Dnes často vnímame krízu kňazstva – mnohí kňazi „vyhoreli“. Otec Emil je však príkladom odhodlania a vernosti povolaniu aj v tých najťažších chvíľach kňazského života. Je vzorom obetavej lásky pre každého človeka. Neutekal pred ťažkosťami, pretože miloval svojich. Takýto vzor je potrebný v každom čase a možno o to naliehavejšie aj dnes, keď svetom zmietajú krízy, vojny a utrpenie. V osobe otca Emila môžeme vidieť vzor obetavej lásky, pšenice, ktorá neváha odumrieť, aby iní mohli žiť. Podľa dostupných historických podkladov následkom vojny, prechodu frontu a prítomnosti vojakov nezomrel žiaden obyvateľ Čičaroviec okrem otca Emila. Jeho prosebná modlitba bola vypočutá, Pán Boh prijal obeť jeho života a veriaci, ktorých tak miloval, prežili.

Otcovi **Petrovi Schmotzerovi**, súčasnému farárovi v Čičarovciach, ďakujem za jeho nadšenie a čas, ktorý venoval tomuto článku a súčasnému výskumu. Všetkých srdečne pozýva do Čičaroviec vypočuť si celý životný príbeh otca Emila a navštíviť farský kostol, vedľa ktorého sa nachádza aj hrob otca Emila (obr. 3).

Spracoval: **Matúš Žinčák**

Foto: Peter Schmotzer

MODLITBA ZA KŇAZOV

Pane Ježišu, večný veľkňaz,
zachovaj svojich kňazov
v ochrane Tvojho
najsvätejšieho Srdca.
Zachovaj bez poškvrny
ich posvätené ruky,
ktoré sa denne dotýkajú
Tvojho najsvätejšieho Tela.
Zachovaj bez poškvrny ich pery,
ktoré sú zvlažované
Tvojou predrahou Krvou.
Zachovaj ich čisté srdcia,
do ktorých bola vtlačená pečať
Tvojho svätého kňazstva.
Daj im moc,
aby premieňali naše srdcia,
ako premieňajú chlieb a víno.
Žehnaj ich prácu,
aby prinášala hojný úžitok
a udeľ im korunu večnej slávy.

Amen.



obr. 3 Hrob otca Emila

Mimoriadny rok svätého Františka

SEMINÁRNY KOSTOL V KOŠICIACH – JUBILEJNÝ CHRÁM

NA ZÍSKANIE ODPUSTKOV



V dnešnom svete prežívame časy neistoty a konfliktov. Vo svete akoby čoraz viac prevládal nepokoj nad pokojom a rastúce napätie znepokojuje aj katolíkov po celom svete. Práve v tomto čase vyhlásila Apoštolská penitenciária, z rozhodnutia Svätého Otca Leva XIV., svojím dekrétom **Mimoriadny rok svätého Františka**, pri príležitosti 800. výročia jeho smrti – 3. októbra 1226.

Toto jubileum je završením aj ďalších významných výročí, ktoré sme si v súvislosti so sv. Františkom pripomínali už v uplynulých rokoch. Pripomíname si napríklad, že ubehlo viac ako 800 rokov od postavenia prvých živých jasličiek v Greccio (1223), zloženia Piesne brata slnka – hymnu o kráse stvorenia (1225)

a jeho prijatia posvätných stigiem na vrchu La Verna (1224).

Jubilejný rok prebieha od 10. januára 2026 do 10. januára 2027 a je spojený s **mimoriadnymi úplnými odpustkami** (možno ich obetovať aj za duše v očistci), ktoré môžu pútnici za stanovených podmienok získať aj v našom **Seminárnom kostole**. Prečo práve u nás? Dozviete sa ďalej v článku.

SVÄTÝ FRANTIŠEK – APOŠTOL POKOJA

Giovanni Battista Bernardone sa narodil v roku 1181 v meste Assisi v rodine bohatého obchodníka. Medzi veriacimi po

celom svete je tento taliansky rehoľník a zakladateľ františkánskeho rádu dobre známy. Pokrstený bol ako Giovanni, avšak meno „Francesco“ – malý Francúz, mu pridal jeho otec, ktorý sa vtedy vrátil z obchodnej cesty po Francúzsku. Ako mladý žil v prepychu, no po duchovnom obrátení sa zriekol majetku a rozhodol sa žiť v chudobe, jednoduchosti a službe druhým.

Žil v období plnom chaosu: vojny medzi talianskymi mestami (sám bojoval vo vojne proti Perugii), nevydarené križiacke výpravy (štvrtá dokonca skončila vyplienením kresťanského Konštantínopola križiakmi), napätie medzi pápežskou a cisárskou mocou, ako aj veľké rozdiely medzi bohatými a chudobnými. Cirkevná vrchnosť bola často kritizovaná za svoj luxus a prepych. Tieto okolnosti viedli k volaniu po reforme v Katolíckej cirkvi. V nepokojnej stredovekej dobe František vystupoval ako posol pokoja a pokory. Namiesto okázalej reformy sveta začal reformou vlastného srdca. Hlásal zmierenie, odpustenie a lásku ku každému človeku bez ohľadu na jeho postavenie. Snažil sa zmierovať znepriatelené strany a jeho život bol príkladom nenásilia.

Znáмым sa stal aj svojou odvahou, keď ho počas 5. križiackej výpravy (1219) prijal sultán. František s ním viedol pokojný dialóg namiesto násilia. Aj vďaka tomuto postoju si františkáni pôsobiaci vo Svätej zemi získali medzi moslimami veľkú úctu; dokonca ako takmer jediní západní rehoľníci zostali pôsobiť v Palestíne aj po tom, čo sa dostala pod moslimskú kontrolu. Pápež Klement VI. následne v roku 1342 oficiálne povetil františkánov starostlivosťou o sväté

miesta a „*Custodia Terrae Sanctae*“ (Správa Svätej zeme) tohto rádu trvá až dodnes.

Jeho úsilie o pokoj sa odrážalo aj v jeho vzťahu k prírode – všetko stvorenie vnímal ako bratov a sestry, čím zdôrazňoval harmoniu a jednotu sveta. Jeho odkaz mieru, pokory a lásky pretrváva dodnes ako silná výzva k pokoji aj v časoch, keď pravý pokoj a zmierenie zažíva celosvetovú krízu.

FRANTIŠKÁNI V KOŠICIACH

Plnomocné odpustky spojené s týmto františkánskym jubileom sa dajú získať aj u nás v Seminárnom kostole, vďaka svojej histórii úzko spojenej s týmto rádom. Niektorí Košičania dodnes poznajú náš kostol pod názvom „františkánsky“. Rád sv. Františka prišiel do Košíc na konci 14. storočia. Začali budovať kláštor, ktorý situovali na okraji mesta, blízko hradieb (stredoveké Košice končili práve v týchto miestach). Pred hradbami sa totiž zdržiavalo mnoho chudobných a ľudí v núdzi, čo dávalo františkánom príležitosť uskutočňovať ich charizmu starostlivosti o núdzných bratov a sestry.

Gotický kláštorný kostol dala postaviť šľachtická rodina Perényiovcov z Perína a bol zasvätený sv. Mikulášovi. Z tohto obdobia máme v kostole zachovaných niekoľko reliktov. Sú to gotické kamenné chórové sedílie v presbytériu, kde sa bratia schádzali na modlitbách a aj kamenné pastofórium (svätostánok), ktoré sa používa dodnes (obr. 1). Neprehliadnuteľná je tiež pre gotiku typická krížová klenba na strope nad presbytériom (obr. 2) a gotický reliéf na fasáde nad hlavným vchodom s vyobrazením Kalvárie.



*obr. 1 Kamenné pastofórium
(svätostánok)*

Roku 1531 prichádza do Košíc reformácia, čoho dôsledkom bol odchod františkánov z Košíc. V roku 1556 zachvátil Košice veľký požiar, ktorý neobišiel ani náš kostol, vtedy ešte zasvätený sv. Mikulášovi. Kostol na rozdiel od ostatných významných budov v meste ostal neopravený, preto v ňom bol zriadený armádny sklad. Rozdelil sa na dve časti – vo svätyni a sakristii sa ďalej vykonávali liturgické obrady. Neskôr, v polovici 17. storočia sa františkáni opäť vrátili – do týchto provizórnych podmienok, avšak kostol sa v tom období stal katedrálным chrámom jágerských biskupov. Biskupská kúria sa sem presťahovala po dobytí Jágru Turkami roku 1597. Biskup Benedikt Kišdy (+1660) bol v kostole pochovaný. Roku 1668 bol sklad zbraní zrušený a loď kostola opäť vrátená františkánom, ktorí začali s renováciami, pričom v tom čase už vlastnili a užívali celý kostol aj kláštor.

18. storočie znamenalo pre kostol veľké interiérové zmeny – časť kostola bola

prestavaná v barokovom štýle. Roku 1720 bola zaklenutá strecha lode vyzdobená barokovými maľbami, neskôr bol postavený chór a v roku 1764 bol vymenený aj hlavný oltár s novým patrocinom (obr. 3). Od tohto času až dodnes je kostol zasvätený sv. Antonovi Paduáskemu. Pribudlo aj sedem bočných barokových oltárov, medzi nimi aj oltár sv. Františka z Assisi, oltárny obraz na ňom je už novší a pochádza z roku 1941 (obr. 4). Na konci 18. storočia však kostol opäť vyhorel, požiar poškodil strechu a vežu.



obr. 2 Križová klenba na stropě

V roku 1780 nastúpil na trón osvietenský cisár Jozef II., ktorý sa v duchu svojich reforiem rozhodol zrušiť žobravé rehole. V roku 1787 rozpustil aj košický františkánsky rádomý dom a františkáni definitívne opustili Košice. V roku 1804 bola založená Košická diecéza a celý františkánsky komplex začal písať svoju novú – seminárnu históriu.

JUBILEJNÉ ODPUSTKY A DEKRÉT APOŠTOLSKEJ PENITENCIÁRIE

Podľa vatikánskeho dekrétu sú odpustky tohto mimoriadneho roka určené nielen členom františkánskej rodiny prvého, druhého a tretieho rádu, rehoľného



obr. 3 Hlavný oltár sv. Antona
Paduánskeho



obr. 4 Bočný oltár
sv. Františka z Assisi

aj svetského, ale všetkým veriacim bez rozdielu, ktorí sa zrieknu akejkoľvek pripútanosti k hriechu. Tieto odpustky môžu získať tí, ktorí sa zúčastnia slávenia Roku Svätého Františka tým, že budú putovať do ktoréhokoľvek františkánskeho chrámu, na miesto kultu venované sv. Františkovi alebo na miesto s ním akokoľvek spojené kdekoľvek na svete. Veriaci sa tam majú zúčastniť jubilejných obradov alebo aspoň stráviť primeraný čas v zbožnom rozjímaní. Zároveň majú prosieť Boha, aby v ich srdciach vzbudil kresťanskú lásku k blížnym a úprimnú túžbu po porozumení a mieri medzi národmi. Na záver sa majú pomodliť modlitby Verím v Boha a Otče náš a vzývať Pannu Máriu, svätého Františka z Assisi, svätú Kláru a všetkých svätých františkánskej rodiny.

Podľa právneho výkladu uverejneného k tomuto dekrétu samotná historická

alebo architektonická súvislosť s františkánskou prítomnosťou nezakladá právny ani duchovný titul na získanie odpustkov podľa tohto dekrétu.

Náš kostol však nenesie len historický františkánsky odkaz, ale je aj miestom, kde existuje aktuálna, objektívna a cirkevnou autoritou uznaná väzba na osobu, charizmu alebo verejný kult svätého Františka z Assisi, prostredníctvom kanonicky zriadeného a aktívneho miestneho bratstva Tretieho rádu svätého Františka, ktoré pôsobí v našom kostole, teda takýto chrám sa považuje za legitímne miesto františkánskeho kultu, keďže Tretí rád je integrálnou súčasťou františkánskej rodiny a nositeľom tej istej charizmy.

Náš **Seminárny kostol** (obr. 5) je teda **jubilejným chrámom Roku svätého Františka** a dajú sa v ňom získať **mimoriadne úplné odpustky**, spojené s Rokom sv. Františka, ktoré možno obetovať aj za duše v očistci.



*obr. 5 Hlavná loď
seminárneho kostola*



PODMIENKY PRE ZÍSKANIE ODPUSTKOV:

- Sviatostná spoveď, aby bol veriaci v stave milosti (v priebehu ôsmich dní pred alebo po);
- Účasť na svätej omši a prijatie Eucharistie;
- **Púť do ktoréhokoľvek františkánskeho kláštorného chrámu alebo na miesto kultu zasvätené svätému Františkovi kdekoľvek na svete, kde si obnoví vyznanie viery modlitbou Kréda, na opätovné potvrdenie kresťanskej identity;**
- Modlitba Otče náš, na potvrdenie dôstojnosti Božích detí, prijatej v krste;
- Modlitba na úmysly Svätého Otca, na vyjadrenie príslušnosti k Cirkvi, ktorej základom a viditeľným stredom jednoty je Rímsky veľkňaz.

Svätý Otec odovzdal františkánskej rodine i tým, ktorí sa zúčastnia na slávení významného františkánskeho jubilea, požehnanie i osobitnú modlitbu:

Modlitba pápeža Leva XIV. K SV. FRANTIŠKOVI Z ASISSI v roku 800. výročia jeho smrti

Svätý František, náš brat,
ty, ktorý si pred ôsmimi storočiami
išiel v ústrety sestre smrti ako
zmierený človek,
oroduj za nás u Pána.

Ty, ktorý si v Ukrižovanom
zo San Damiano
rozpoznal pravý pokoj,
nauč nás hľadať v ňom prameň
každého zmierenia,
ktoré búra každý múr.

Ty, ktorý si neozbrojený
prekročil línie vojny
a neporozumenia,
daruj nám odvahu budovať mosty
tam, kde svet stavia hranice.

V tomto čase sužovanom
konfliktmi a rozdeleniami
oroduj, aby sme sa stali
tvorcami pokoja:

neozbrojenými a odzbrojujúcimi
svedkami pokoja,
ktorý prichádza od Krísta.

Amen.

Spracoval: **Lukáš Verčimák**

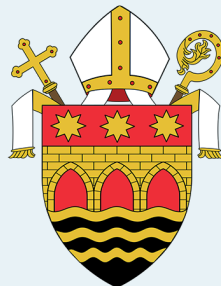
Foto: Veronika Kaduková

S vďačnosťou za minulosť – s nádejou pre budúcnosť

250. VÝROČIE ROŽŇAVSKEJ DIECÉZY

ROŽŇAVSKÁ DIECÉZA V PRIEBEHU ROKOV

- **15. 1. 1776** Zriadenie diecézy Máriou Teréziou
- **13. 3. 1776** Potvrdenie diecézy pápežom Piom VI.
- **1814** Zriadenie kňazského seminára
- **1821** Diecézna synoda
- **1836** Darovanie relikvií sv. Neita
- **1876** 100. výročie Rožňavskej diecézy
- **1918** Vznik Československa, upravené hranice diecézy
- **1972–1990** Sedisvakancia (bez biskupa)
- **13. 9. 2003** Návšteva pápeža Jána Pavla II.
- **2008** Nové hranice diecézy
- **2017** Zasvätenie diecézy Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie
- **2021** Novéna k Rožňavskej Panne Márii
- **2026** 250. výročie Rožňavskej diecézy



Rožňavská diecéza má 9 dekanátov a 113 farností.

Dekanát s najvyšším počtom farností (18) je Malohontský dekanát.

Rožňavská diecéza mala od svojho vzniku 19 biskupov. Súčasným biskupom je Mons. Stanislav Stolárik.

Rožňavská diecéza vznikla v roku 1776 ako súčasť veľkých zmien v Cirkvi po Tridentskom koncile. Hlavným dôvodom vytvorenia Rožňavskej diecézy bola túžba založiť „opevnenie“, ktoré by zastavilo napredovanie protestantského a kalvínskeho vierovyznania. Zriaďovacia listina pripomína, že založením nového biskupstva sa sleduje nielen rozšírenie a upevnenie pravej viery, ale usiluje sa aj o zabezpečenie blaha a pokoja krajiny. Rozhodnutie potvrdil pápež Pius VI., čím vznikla nová diecéza vyčlenená z Ostrihomskej arcidiecézy.

Diecéza od začiatku čelila mnohým výzvam, vrátane náboženských sporov a politických zmien. Napriek tomu sa postupne rozvíjala, pribúdali nové farnosti a rástol aj počet veriacich. Dôležitú úlohu zohrávali biskupi, ktorí podporovali vzdelávanie, starali sa o chudobných a budovali cirkevné inštitúcie. V Rožňave vznikol aj seminár, ktorý pripravoval budúcich kňazov pre službu Cirkvi.

Dejiny diecézy boli často poznačené ťažkými obdobiami, ako revolúcie, vojny či politické zásahy do života Cirkvi. V 19. storočí sa Cirkev musela vyrovnávať so snahou štátu obmedziť jej vplyv a postavenie. Ešte náročnejšie bolo obdobie 20. storočia, najmä počas komunistického režimu, keď boli kňazi prenasledovaní a náboženský život bol výrazne obmedzený.

Dnes pri pohľade späť môžeme vidieť nielen ťažkosti, ktoré táto diecéza prekonala, ale aj množstvo duchovných dobier, ktoré priniesla ľuďom. Jubileum je preto príležitosťou na vďačnosť za minulosť a zároveň hľadieť s nádejou do budúcnosti.

Z KATECHÉZY PRE JUBILEJNÝ ROK DIECÉZY:

„Keď prechádzame dejinami našej Rožňavskej diecézy, myslíme na mocné Božie pôsobenie aj v našom osobnom živote. Z obnovujúcej sily Božieho Ducha sa učme obnovovať svoj život. Čerpajme silu a dôveru, že Božie diela, a k takým patrí aj náš osobný život, majú svoju záruku v jeho autorovi, teda v samom Bohu.“

JUBILEUM 250. VÝROČIA ROŽŇAVSKEJ DIECÉZY



obr. 1 Ostatky sv. Neita

Jubileum 250. výročia Rožňavskej diecézy prebieha **od 17. januára 2026 do 16. januára 2027**. Počas jubilejného výročia putujú po Rožňavskej diecéze relikvie **svätého Jána Nepomuckého, patróna diecézy, a svätého Neita, mučeníka**. Zaujímavosťou je, že ostatky sv. Neita daroval rožňavskej katedrále v roku 1836 pápež Gregor XVI. a dnes sa nachádzajú v kaplnke bočnej lode nad oltárom (obr. 1).

VÝZNAM LOGA 250. VÝROČIA ROŽŇAVSKEJ DIECÉZY



obr. 2 Logo 250. výročia založenia
Rožňavskej diecézy

Logo jubilejného 250. výročia založenia Rožňavskej diecézy (obr. 2) je vizuálnym vyjadrením jej duchovnej identity, historickej pamäti i nádeje do budúcnosti. Jednotlivé symboly v sebe spájajú teologický, mariánsky, kristologický i historický rozmer v miestnej Cirkvi.

Modrá farba v logu symbolizuje Panu Máriu, Matku Cirkvi, ktorá s materinskou láskou neustále ochraňuje svoje deti. Vyjadruje jej blízkosť, príhovor a starostlivosť o Boží ľud, ktorý sa v dejinách Rožňavskej diecézy opakovane utiekal pod jej ochranu.

Rožňavská katedrála predstavuje miesto biskupskej katedry – centra diecézy. Je znakom jednoty a spoločenstva veriacich zhromaždených okolo svojho biskupa.

Zlatá farba a zlatý kruh vyjadrujú božstvo Ježiša Krista. Kruh symbolizuje jeho jednotiacu, ochrannú a životodarnú prítomnosť uprostred Cirkvi. Kristus je ten,

ktorý spája veriacich do jedného tela, chráni ich a dáva duchovný rast.

Rok založenia diecézy a číslo 250 pripomínajú jubilejný charakter slávania a historickú kontinuitu Rožňavskej diecézy, ktorá už viac než štvrt tisícročia pôsobí ako živá miestna Cirkev. Tento časový údaj vyjadruje vďačnosť za minulé generácie veriacich, kňazov a pastierov, ktorí odovzdávali vieru aj v náročných obdobiach dejín.

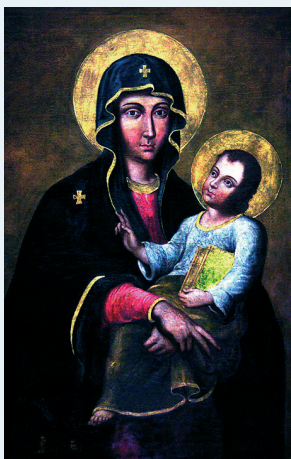
Významným symbolom loga je **päť hviezd**, ktoré odkazujú na hlavného patróna diecézy svätého Jána Nepomuckého. Ich ikonografický význam pripomína jeho vernosť Kristovi až po mučenícku smrť. Svätý Ján Nepomucký je patrónom kňazov, spovedníkov a spovedného tajomstva, patrónom mlčanlivosti, diskretnosti či ochrany pred ohováraním.

Ľalia v logu je mariánskym symbolom čistoty a zároveň pripomienkou osobitej úcty k Rožňavskej Panne Márii.

PANNA MÁRIA ROŽŇAVSKÁ

Obraz Rožňavskej Panny Márie (obr. 3) je dielom neznámeho autora z obdobia okolo roku 1700 a vznikol podľa rímskej predlohy *Salus Populi Romani*. Od roku 2021 sa v diecéze koná novena k Rožňavskej Panne Márii ako k tej, ktorá ochraňuje a sprevádza Boží ľud diecézy na jeho ceste.

Motto „S vďačnosťou za minulosť – s nádejou pre budúcnosť“ vyjadruje vďaku za dar viery odovzdávanej generáciami predkov a zároveň povzbudzuje pozerateľ



obr. 3 Obraz Rožňavskej
Panny Márie

s radosťou a dôverou do budúcnosti. Je výzvou pokračovať v poslaní Cirkvi, odovzdávať Ježiša Krista ďalším generáciám a kráčať v jednote ako živá miestna Cirkev.

DEŇ DIECÉZY

Na sviatok sv. Jána Nepomuckého, patróna diecézy, veriaci v Rožňave prežívali Deň diecézy. Slávnosť sa konala na námestí a zišlo sa tam približne 2200 ľudí, aby spoločne vzdali vďaku Bohu za 250 rokov života miestnej cirkvi. Oslavy zároveň pripomenuli aj deň, keď pred jedenástimi rokmi Mons. Stanislav Stolárik kanonicky prevzal úrad diecézneho biskupa Rožňavskej diecézy. Slávnostnej svätej omši predsedal Mons. Nicola Girasoli, s ktorým ju koncelebrovali viacerí biskupi zo Slovenska, Maďarska i Poľska a prítomní kňazi. Na oslavy zavítal aj prímas Poľska Wojciech Polak, ako aj ďalší hostia z cirkevného i verejného života.

V úvode slávnosti apoštolský nuncius tlmočil pozdrav a duchovnú blízkosť Svätého Otca pápeža Leva XIV. diecéznemu biskupovi i celému Božiemu ľudu Rožňavskej diecézy. Vo svojej homílii povzbudil veriacich k aktívnemu a radostnému životu viery vo farnostiach a k odvážnemu vydávaniu svedectva viery – za ktorú sa nehanbíme – v dnešnom svete. V Cirkvi sme kvôli Ježišovi Kristovi – on je tým, ktorý nás zjednocuje. Miestny klérus vyzval k jednote, vzájomnej spolupráci a vernosti svojmu biskupovi. Ako uviedol: „Kto kráča sám, ide rýchlo, ale tí, čo kráčajú spolu, idú ďaleko.“ Dôležitú myšlienku jednoty kňazov, zasvätených a celého Božieho ľudu so svojím biskupom zopakoval otec nuncius vo svojej homílii niekoľkokrát.

Na záver svätej omše apoštolský nuncius odovzdal diecéznemu biskupovi pamätnú medailu prvého roka pontifikátu Svätého Otca Leva XIV. pri príležitosti jubilea Rožňavskej diecézy (obr. 4). Mons. Stanislav Stolárik vyjadril vďaku za slávenie jubilea diecézy, za sv. omšu, ktorú obetoval za všetkých, ktorí slávnosť pripravovali a ktorí sa na nej zúčastnili. Oslavy Diecézneho dňa pokračovali aj v popoludňajších hodinách koncertom speváčky Simy Magušinovej a ukončili sa Korunkou Božieho milosrdenstva na námestí.

Jubilejný Diecézny deň sa stal výrazným svedectvom jednoty, viery, spolupatričnosti a vďačnosti za 250 rokov života Rožňavskej diecézy, ktorá počas svojej histórie prinášala evanjelium na Gemer, Horehronie (Horný Gemer), Malohont, Novohrad, Spiš i do ďalších regiónov stredného Slovenska.



obr. 4 Pamätná medaila
od Svätého Otca

V Jubilejnom roku Rožňavskej diecézy môže veriaci získať za obvyklých podmienok aj **úplné odpustky**, ak dodrží tieto podmienky:

- Svätá spoveď
- Sväté prijímanie v ten deň
- Modlitba na úmysel Svätého Otca
- Vylúčiť akúkoľvek náklonnosť k hriechu, aj všednému
- Pri zbožnej návšteve alebo účasti na svätej omši v Katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave a modlitbou za diecézu a za otca biskupa
- Uctením si putovných relikvií sv. Jána Nepomuckého a sv. Neita v jednotlivých farnostiach diecézy a modlitbou za diecézu a za otca biskupa
- 16. dňa v mesiaci vo farských kostoloch pri modlitbe za diecézu a za otca biskupa
- Pre chorých a trpiacich: obetovaním svojho utrpenia za diecézu a modlitbou za diecézu a za otca biskupa

MODLITBA ZA DIECÉZU A OTCA BISKUPA

Trojediný Bože, tvoj ľud zverený do pastierskej starostlivosti nášho diecézneho biskupa Stanislava, pokorne ťa prosí, posilňuj ho, aby nás skrze evanjelium a Eucharistiю zhromažďoval v Duchu Svätom ako partikulárnu Cirkev za požehnanej spolupráce duchovenstva, aby sme všetci vytvárali jednu, svätú, katolícku a apoštolskú Kristovu Cirkev.

Bože, na orodovanie nášho patróna svätého Jána Nepomuckého ťa prosíme, udeľ nám milosť, aby sme skrze tvoje nesmierne milosrdenstvo dosiahli dary, o ktoré ťa vŕcné prosíme.

Dobrotivý Otče, ako Preblahoslavená Panna Mária bedlila nad pozemským životom tvojho Syna, tak sme i my v našej diecéze pociťovali jej mocnú ochranu. Na jej príhovor i naďalej daj nám tešiť sa stálemu zdraviu tela a duše, ochraňuj nás v ťažkostiach tohto života a prived' nás do večnej radosti. O to ťa prosíme skrze Krista, nášho Pána. Amen.

Odporúčame pripojiť modlitbu na stanovený úmysel diecézneho biskupa na rok 2026 „*S vďačnosťou za minulosť – s nádejou pre budúcnosť*“: Otče náš..., Zdravas' Mária..., Sláva Otcu... a Pod tvoju ochranu...

Spracoval: **Martin Brveník**

Foto: Martin Brveník, Martin Veselovský





Seminár očami nováčikov



Na úvod je vhodné uviesť, že rôzne „mýty o seminári“ sa šíria takmer všade, či už v cirkevnom prostredí, alebo medzi širšou verejnosťou. Ale čo z toho, čo sa traďuje o seminári a živote bohoslovcov, je naozaj pravda? Pokúsime sa vám to priblížiť a objasniť.

V Propedeutiku sme si spoločne zaspomínali na naše predstavy o živote bohoslovcov ešte pred naším nástupom do seminára. Predstavovali sme si, že ich dni sú jednotvárne, plné modlitieb a čítania kníh s takmer nulovým kontaktom so svetom. Mysleli sme si, že keď bohoslovci nie sú v kaplnke alebo v škole, prechádzajú sa po chodbách či v okolí seminára a neustále sa modlia.

Realita je však oveľa pestrejšia. Samozrejme, modlitba je základom nášho života. Je to náš kompas smerujúci k Bohu a každý deň sa jej venujeme srdcom aj mysľou. Napriek tomu sme stále len ľudia. Potrebujeme stretnutia s priateľmi,

smiech, šport, cestovanie či čas venovaný koníčkom. Seminár nie je miestom izolácie, ale spoločenstva. Rozhovory, výlety či iné aktivity prirodzene dopĺňajú náš duchovný život a prehlbujú priateľstvá.

Jeden z najrozšírenejších mýtov je predstava, že vstupom do seminára človek akoby „vypadol“ z bežného života a stratil kontakt s realitou. Mnohí si myslia, že bohoslovci žijú uzavretí vo vlastnom svete, vzdialení od každodenných radostí a starostí ľudí. V skutočnosti to tak nie je. Počas formácie máme množstvo príležitostí stretávať sa s ľuďmi, zapájať sa do života vo farnostiach, podieľať sa na pastoračii či rôznych službách. Takto spoznávame skutočný svet s jeho výzvami aj radosťami. Pripravujeme sa na to, aby sme raz tento svet mohli obohatiť. A ktovie? Možno sa jedného dňa stretneme práve vo vašej farnosti :)

Spracoval: **Kolektív Propedeutika**

Foto: Archív Propedeutika

Spoznaj bohoslovca IV.

Rubrika *Spoznaj bohoslovca* sa tentoraz nesie v inom duchu. Namiesto krátkych otázok a odpovedí vám prinášame hlbší pohľad na jedného z našich spolubratov, a to formou osobného rozhovoru. Naším hosťom je **Kristian Koritar**, muž, ktorého cesta do seminára síce nebola priamočiara, no úžasne odhaľuje krásu Božej prozreteľnosti.

Kristian má 26 rokov a pochádza z Rumunska. Pred desiatimi rokmi mu život zásadne zmenil pád zo stromu, po kto-

rom zostal na invalidnom vozíku. Táto skúška ho však nezlomila – strednú školu vyštudoval na diaľku a následne študoval aj na vysokej škole v odbore geoturizmus. Neskôr na tri roky zakotvil v práci ako operátor výroby. Pred rokom však odpovedal na úplne iné volanie a nastúpil do propedeutického ročníka nášho kňazského seminára.

V nasledujúcich riadkoch vám už o svojej ceste, viere a odvahe povie on sám.

Kristian Koritar

Kristian, prosím ťa, priblíž našim čitateľom svoju cestu z Oradey až do kňazského seminára v Košiciach.

Aby sme si priblížili širší kontext, je dôležité vedieť, že v Rumunsku existuje komunita Slovákov, ktorá si dodnes zachováva jazyk a tradície svojich predkov. Mnohí ľudia, s ktorými v Košiciach prichádzam do kontaktu, majú mylnú predstavu, že po slovensky vôbec neviem, a pýtajú sa, ako som sa sem vlastne dostal. Väčšina našich veriacich v Rumunsku žije v dedinách, no časť z nich žije aj v dvoch mestách. V tejto oblasti pôsobí celkovo osem kňazov, ktorí spravujú svoje farnosti a k nim patriace filiálky. V priemere každý kňaz spravuje dve až tri farnosti.



Napriek tomu, že tam takáto slovenská komunita existuje, nemáme tam fakultu s vyučovacím jazykom slovenským; študovať sa dá len v rumunčine alebo maďarčine. Mojou túžbou je zdokonaľovať sa v slovenčine, aby som sa po návrate domov vedel správne a kultívovane vyjadrovať vo svojom rodnom jazyku. A prečo práve Košice? Zavážili aj praktické dôvody, keďže sú geograficky najbližšie. Hoci sa môže zdať, že je to ďaleko, cesta z Košíc do najvzdialenejšej farnosti trvá len približne štyri hodiny. Navyše, v Košiciach študoval aj náš pán farár, ktorý mi toto mesto na základe vlastnej skúsenosti vrelo odporučil.

Vnímaš za ten rok, čo si tu, nejaké rozdiely v prežívaní viery v Rumunsku a na Slovensku? Je niečo, čo ťa na slovenskej zbožnosti prekvapilo?

Zatiaľ sa pohybujem najmä v seminárnom prostredí a v meste, takže to neviem úplne presne porovnať. Možno je to aj tým, že pochádzam z dediny, kde sú si ľudia prirodzene bližší. Jedno však viem povedať určite – v slovenských komunitách v Rumunsku na svätých omšiach spievajú všetci. Čo sa týka slovenskej zbožnosti, nič ma výraznejšie neprekvapilo, pretože je v podstate veľmi podobná našej.

Mohol by si nám viac priblížiť svoju cestu, ktorá ťa doviedla k rozhodnutiu stať sa kňazom?

Možno by sa to dalo nazvať „krízou zmyslu života“. Je to moment, keď sa človek sám seba pýta, čo je jeho skutočným cie-



ľom a prečo je vlastne tu. Keď si spätne premietam svoju cestu, vidím obraz bežného dňa: chodil som do práce, do školy, mal som vzťahy a dokázal som sa o seba postarať. Všetko bolo v poriadku, no v hĺbke duše sa ozývala otázka: „Je toto naozaj všetko? Je toto môj konečný cieľ?“

Práca, ktorú som robil, ma bavila a mali sme skvelý kolektív. Vytvoril som si tam veľmi pekné priateľstvá, no napriek tomu som vnútorne cítil, že tam nepatrím natrvalo. Dnes to vnímam ako dôležitú etapu cesty, ktorú som potreboval prejsť kvôli svojmu osobnému rastu.

Najlepšie si človek buduje vzťah s Bohom v tichu. Prostredie internátu mi túto možnosť ponúklo. A práve tam, v osobnej modlitbe, som prvýkrát začul to tiché Božie volanie.

Z toho, ako ťa stretávam v seminári, pozorujem, že napriek vozíku si veľmi samostatný. Sám sa pohybuješ po chodbách, odnesieš po sebe riad v jedálni, dokonca si sám chodíš prať. Čo je však pre teba najväčšou výzvou tu v seminári? Sú to fyzické prekážky, alebo skôr tie neviditeľné v nás?

Áno, snažím sa. Nechcem stáť bokom od vecí, ktoré robia ostatní. Keď je potrebné miništrovať, miništrujem. Ak treba upratať alebo umyť riad, robím to rovnako ako ostatní. Nechcem byť vyčleňovaný ani vnímaný ako menej schopný; mojou túžbou je byť vám vo všetkom podobný, pokiaľ mi to sily a okolnosti dovoľujú.

Niekedy ma dokáže zastaviť jediný schod, prah alebo vysoká polica, na ktorú nedočiahnem. Výzvy sú teda predovšetkým fyzické, no musím povedať, že predstavení sa postarali o to, aby bolo prostredie čo najviac bezbariérové.

Čo by si odkázal niekomu, kto cíti volanie, ale bojí sa, že jeho „hendikep“ (či už fyzický alebo duchovný) je príliš veľkou prekážkou?

Skúsiť to. Nepočúvať, „čo hovoria ľudia“ – táto veta už zničila veľa snov, a to aj veľmi dobrých. Nebuď ďalším, ktorý si kvôli mienke iných nesplní životný sen, do ktorého ho Boh povolal. Aj keby to nevyšlo, nič sa nedeje. Získaš skúsenosti

a vedomosti, ktoré ti v živote nikdy nikto nevezme. A to pravidlo sa netýka len povolania ku kňazstvu, platí v každej oblasti života. Keď cítiš, že ťa niečo priťahuje a je to dobré, neboj sa vykročiť.



Spracoval: **Kristián Fečík**
Foto: Archív KSKE

Naši novokňazi

Daniel Dzuriš

Farnosť Osikov
(Košická arcidiecéza)

Ako si sa presvedčil, že Ťa Boh volá ku kňazstvu?

Pán Boh si nájde a počká každého, koho si vyvolil pre svoju službu, takže jediná odpoveď na túto otázku je, že ma presvedčil On sám.

Ako zvládaš tlak očakávaní zo strany rodiny či veriacich?

Celkom dobre, keďže nepociťujem žiadny tlak veľkých očakávaní – buď mi v tom pomáha moja flegmatická povaha alebo jednoducho žiadny necítim.

Ako žiješ napätie medzi ideálom kňaza a vlastnou krehkosťou?

Úplne bez problémov. Veľmi dobre si uvedomujem, že som ako každý len obyčajným človekom a preto nepochybujem, že napriek snahe prídu v mojom živote aj chyby a zlyhania. Tie sú ale súčasťou cesty a netreba sa nimi nechať znechutiť – treba sa vedieť poučiť a vyhýbať sa im do budúcnosti.



Čo je podľa teba najväčšia pastoračná výzva dnešnej doby?

Ťažko povedať. Keby som to vedel, pociťoval by som sa na túto výzvu pripravoval už teraz. Momentálne to vidím tak, že najväčšou výzvou je ostať verný ideálom kňazstva, s ktorými vstupujeme do seminára. Netreba na ne zabúdať napriek všetkému, čo nás v živote stretne.

Ktorý typ ľudí je pre teba najnáročnejší v komunikácii – a čo sa od nich učíš?

Najnáročnejší na komunikáciu sú pre mňa ľudia, ktorí majú vždy pravdu. Napriek tomu sa od nich môžem učiť vernosti pravde a zároveň aj trpezlivosti.

Ako by si vysvetlil laikovi, prečo je liturgia viac než len forma alebo tradícia?

Záleží na tom, či by chcel fundovanú odpoveď, alebo skôr osobnú. Ak to druhé, potom každému odporúčam liturgiu osobne prežiť, zamyslieť sa nad tým, čo sa v nej deje a aktívne sa do nej zapojiť. Určite to bude stačiť na pochopenie, prečo ide o viac než len formu alebo tradíciu. A ak by chceli odbornejšiu odpoveď, potom odporúčam knihu *Duch liturgie* od Benedikta XVI.

Ako vnímaš rolu kňaza v kultúre, ktorá stráca jazyk viery?

Úplne stačí byť kultúrnym človekom a autentickým svedkom viery. Myslím si, že nič viac od nás nikto nikdy nechcel. A keď sa nám to podarí, kultúra môže znovuobjaviť jazyk viery.

Čo môže Cirkev konkretizovať alebo zmeniť, aby bola pre svet zrozumiteľnejšia?

Stále si myslím, že by nám prospelo byť viac transparentnými a konkrétnymi. Teraz to nemyslím tak, že je potrebné rozprávať úplne všetko a všade, ale nebolo by zlé, keby sme sa nebáli zdvihnúť hlas tam, kde je to potrebné a očakávané. Lebo ako Cirkev máme zodpovednosť za celý svet, nie iba za vlastnú pohodu.

Patrik Méder

Farnosť Vyšný Medzev
(Rožňavská diecéza)

Kto najviac formoval tvoju kňazskú cestu?

Počas formácie v kňazskom seminári mi bol veľkým vzorom špirituál otec Ján Dudič, ktorý mal – a stále má – otcovský a zároveň priateľský prístup k bohoslovcovi. Keďže však formácia kňaza je celoživotný proces, významne ma formovali a naďalej formujú aj ďalší kňazi, či už zo seminárneho prostredia alebo z pastorácie.

Ktorá modlitbová alebo liturgická prax bola pre teba najnáročnejšia?

Najnáročnejšie pre mňa nebolo konkrétne jedno liturgické gesto či modlitba, ale skôr všetko, čo som vykonával prvýkrát ako diakon. Každá nová skúsenosť vo mne vyvolávala prirodzený stres a zároveň veľký rešpekt. Je totiž veľký rozdiel medzi tým, keď človek liturgiu pozná teoreticky alebo ju sleduje u iných, a tým, keď ju má sám konať a niesť za ňu zodpovednosť.

Ako sa učíš zvládať sklamania, frustrácie či odmietnutia?

S týmito situáciami sa stretáva každý človek, nielen diakon. Preto je dobré sa nad nimi zastaviť a úprimne sa zamyslieť, či ich príčinou nie som aj ja sám. Zároveň sa ich učím odovzdávať Bohu v modlitbe, kde nachádzam pokoj a silu ísť ďalej.

Čo ti dala a čo vzala komunita seminára?

V prvom rade som získal nové priateľstvá. Zároveň som sa učil trpezlivosti a snažil som sa viac pochopiť zmyšľanie druhých, ísť hlbšie ku koreňom ich postojov. Seminár mi dal aj mnoho pekných spomienok. A čo mi vzal? Úprimne povedané, na nič konkrétne si nespomínam.

V čom chceš byť kňazom, akých dnes nie je veľa?

Neprináleží mi posudzovať, akých kňazov je veľa alebo málo. Chcel by som byť



predovšetkým autentickým človekom, ktorý prináša radosť, pokoj a úsmev. Práve to dnes medzi ľuďmi často chýba.

Ondrej Martinkovič

Farnosť Veľký Šariš
(Košická arcidiecéza)

Ako by si opísal okamih, keď si pochopil, že povolanie je Boží impulz?

Úprimne – neviem popísať jeden okamih. Mozaika cesty akéhokoľvek povolania je

tvorená množstvom drobných kamienkov. Mnohé z nich začnú dávať zmysel až s časovým odstupom. Kým som došiel k definitívnemu kroku, bol to mnohoročný proces s mnohými odbočkami, krízami, bolesťami aj radosťami. Zasvätený život nie je mojím vlastným rozhodnutím (v zmysle "výmyslu"), ale odpoveďou na Jeho pozvanie k tejto forme lásky.

Ako sa počas rokov menila tvoja modlitba a ako sa menil tvoj obraz Boha?

Rád by som povedal, že sa prehĺbila, ale úprimne – neviem to posúdiť. Pokiaľ ide o obraz Boha, vnímam Ho už viac ako milosrdného Ocka a nie ako prísneho strážcu zákona.

Ako pracuješ s vlastnou emocionalitou v náročných situáciách?

Som nesmierne vďačný Pánu Bohu za dar emócií a vášní. Stále viac spoznávam, že horľavé srdce je obrovským darom, ale zároveň aj výzvou. Čím viac spoznávam Božiu lásku, tým viac som presvedčený, že vždy je lepšie mať srdce ranené (prebodnuté), ale živé, ako celé (nezranené), ale mŕtve – kamenné.

Ako rozlišuješ, kedy byť prísny a kedy milosrdný?

Zdá sa mi, že milosrdenstvo nemusí nutne vylučovať prísnosť – a naopak. Ale ak sa táto otázka týka dilemy milosrdenstvo verzus spravodlivosť, riadim sa radou môjho spovedníka: radšej to prehnať v milosrdenstve (láske) ako v spravodlivosti (zákone).

Čo je pre teba dnes jadrom kňazskej identity?

Túžim a modlím sa za to, aby som aj napriek (alebo vďaka) svojim slabostiam prinášal blížnym nie seba, ale Krista. To je hlavným poslaním nielen kňaza, ale každého človeka.



Z čoho máš najväčší rešpekt v prvých rokoch kňazstva?

Asi jednu z najväčších bázní mám pred sviatosťou zmierenia. Taktiež si uvedomujem, aby povinnosti rôznych aktivít nezabránili hĺbke môjho osobného vzťahu s Bohom a blízkymi.

Ako sa chceš chrániť pred rutinou?

Učiť sa vždy nanovo žasnúť – z každého nového dňa, z každej výzvy, z každého, koho mi Pán Boh posla ako dar.

Spracoval: **Šimon Jurčišin**

Foto: Archív KSKE

Rozhovor s predstavenými

Seminár nie je len o bohoslovcoch; svoje nezastupiteľné miesto v ňom majú aj naši predstavení. Hoci nie sú vždy v žiari reflektorov, ich prítomnosť je pre nás kľúčová. Zatiaľ čo bez bohoslovcov by seminár stratil svoj účel, bez predstavených by mu chýbalo usmernenie a nám duchovné sprevádzanie. Zostali by sme ako ovce bez pastiera a nedokázali by sme naplno rozvinúť svoje povolanie.

V tomto čísle sme sa preto rozhodli dať priestor našim dvom predstaveným. Niektorí z vás ich už možno poznáte, iní ich vďaka tomuto rozhovoru spoznajú ešte lepšie. Otec Štefan Novotný a Peter Celuch nám priblížili svoj príbeh povolania, osobné prežívanie služby rektora a špi rituála, ako aj svoj pohľad na formáciu budúceho kňaza.

o. Štefan Novotný

rektor

Spomínate si na chvíľu, keď ste prvýkrát pocítili Božie volanie ku kňazstvu? Ako sa toto povolanie vo vašom živote postupne formovalo?

Keď som bol žiakom ôsmeho ročníka základnej školy a miništrantom, po jednej sv. spovedi som sa s malou dušičkou priznal duchovnému otcovi, že by som chcel byť kňazom. Dostal som povzbudenie pracovať na sebe, modliť sa a byť trpezlivý. Postupne rozhodnutie v malých krokoch dozrievalo počas štúdia na gymnáziu. Po skončení gymnázia som ešte nenastúpil do seminára, ale jeden rok som pôsobil v dvoch rôznych farnostiach, kde som sa venoval práci s mladými a miništrantmi, a potom som podal prihlášku do seminára – vtedy ešte košickí seminaristi študovali na Spišskej Kapitule. Bol som prijatý, ale v lete mi prišla ponuka absolvovať vojenskú povinnosť formou civilnej služ-



by, a tak som s požehnaním pána arcibiskupa strávil ďalší rok ako kurič, vodič a pomocník na fare v Starom Tekove, kde bolo sídlo levického dekanátu. Popri svojich pracovných povinnostiach som sa venoval pastoračii mládeže a miništrantov. Po roku som sa pripravoval nastúpiť do seminára a nebohý pán arcibiskup Alojz Tkáč ma nasmeroval do Košíc, lebo

práve sa obnovoval prvým ročníkom Kňazský seminár sv. Karola Boromejského v Košiciach. Istou iróniou osudu je, že som tu teraz rektorom :)

Ako rektor v našom kňazskom seminári pôsobíte už trinásť rok. Čo všetko táto funkcia zahŕňa a čo pre vás osobne znamená?

Rektor v kňazskom seminári je pravou rukou biskupa vo veci prípravy budúcich kňazov v diecéze, a preto je poverený organizovaním výchovy kandidátov a riadením inštitúcie. V našom košickom prípade je k tomu ešte pripojená starostlivosť o Seminárny kostol sv. Antona Paduánskeho. Pre mňa to znamená na jednej strane veľkú česť, ale aj veľkú výzvu. Veľkou pomocou a podporou je pre mňa formačný tím (vicerektor, prefekt prope-deutika a špirituáli), ktorí mi pomáhajú zvládať túto výzvu. Asi sa nám to aj trochu darí, lebo sme, ak sa nemýlim, najdlhšie slúžiaci tím formátorov na Slovensku :)

Sú nejaké momenty z vašej služby rektora, ktoré vám zvlášť utkveli v pamäti? Čím pre vás boli výnimočné?

Myslím, že sú to kňazské vysviacky. Každá z nich prináša nové impulzy a povzbudenie. Vždy si tam pripomínam svoju vysviacku a čudujem sa, čo všetko ešte neviem a koľko bohatstva je v dare služobného kňazstva. Výnimočnou udalosťou určite bola návšteva pápeža Františka v septembri 2021, ako aj množstvo stretnutí s veľkými osobnosťami, ktoré som tu mal možnosť stretnúť a počuť. Určite by som na prvom mieste spomenul nebohého pána kardinála Tomka.

Ako udržiavate svoju vlastnú duchovnú formáciu popri všetkých povinnostiach v seminári?

Snažím sa zachovávať pravidelný duchovný program: modlitba, meditácia nad Božím slovom, sv. omša, ruženec a potom pravidelné duchovné cvičenia. V poslednom čase sa vraciam k dielam klasikov duchovného života, ako sú sv. Ignác z Loyoly alebo sv. Terézia Avilská.

Čo považujete za kľúčové pri formácii budúceho kňaza? Na ktoré aspekty jeho osobnosti sa zameriavate?

Základom je úprimnosť, skromnosť a učenlivosť kandidáta. Ak má tieto predpoklady, jeho príprava vo všetkých rozmeroch dostáva potrebnú kvalitu. Zameriavame sa na rast v štyroch oblastiach, v ktorých má kandidát preukázať zrelosť: má byť dobrým človekom, ktorý pozná a prijíma svoj životný príbeh so silnými i slabými stránkami; má byť autentickým Ježišovým učeníkom, ktorý sa mu pripodobňuje a dáva vo viere k dispozícii; má byť vzdelaným človekom, ktorý pozná poklad viery, vie obhájiť svoju nádej a zrozumiteľne odovzdávať evanjelium, a má byť aj dobrým pastierom, ktorý vie slúžiť a spolupracovať v službe Božiemu ľudu.

Čo by ste odkázali mladému človeku, ktorý práve rozlišuje povolanie ku kňazstvu?

Neboj sa byť úprimný a veľkodušný voči Ježišovi, ktorý sa prihovára Tvojmu srdcu. On vie, čo je v ňom. A nájdi si dobrého spovedníka a duchovného sprievodcu.

o. Peter Celuch

špirituál

Spomínate si na chvíľu, keď ste prvýkrát pocítili Božie volanie ku kňazstvu? Ako sa toto povolanie vo vašom živote postupne formovalo?

V mojom príbehu povolania to nebola chvíľa ani silný moment, na ktorý by som si pamätal, ale skôr nenápadné, dalo by sa povedať tiché volanie ku kňazstvu. Ako miništrant, vnuk kostolníka, som už od detstva „prebýval“ v kostole a pri oltári. A niekedy na druhom stupni základnej školy sa vo mne prebudila a postupne rástla túžba byť kňazom. Otázok bolo veľa, ale skôr takých, ako sa dostať do seminára, keďže to vtedy nebolo ľahké. Keď sa počas gymnázia zmenila politická situácia v krajine, vedel som, že je to možné. V treťom ročníku, ako 17-ročný, som sa už pevne rozhodol, že dám prihlášku do seminára. Ani som neuvažoval, čo bude, ak nebudem prijatý. Nemal som „plán B“. Nikto z okruhu mojich blízkych mi nebránil, neodhovárал ma, nespochybňoval, skôr povzbudzoval – tešili sa, že Pán Boh volá niekoho z nás... Prijali ma. A teraz som tu.

Ako špirituál v našom kňazskom seminári pôsobíte už dvanásť rok. Čo všetko táto funkcia zahŕňa a čo pre vás osobne znamená?

Špirituál je spovedník, duchovný sprievodca alebo dôverník – niekto, kto má na jednej strane zodpovednosť za rozvoj a rast duchovného života seminaristu,



ale na druhej strane aj úlohu naučiť alebo sprostredkovať to, že každý má vo vnútornej slobode povedať Bohu svoje áno. Nemá dozerať, ale pozeráť na dušu a srdce bohoslovca, vnímať, čo sa tam deje, ako napreduje na ceste povolania, teda pomáhať, nakoľko sa dá. Najlepšie to vystihuje označenie – duchovný otec.

Sú nejaké momenty z vašej služby špirituála, ktoré vám zvlášť utkveli v pamäti? Čím pre vás boli výnimočné?

Veľa momentov je spojených s výnimočnými udalosťami, ktoré sme zažili ako spoločenstvo – napríklad návšteva sv. Otca Františka v Košiciach alebo spoločné púte do Svätej zeme, Fatimy, Ríma, ako aj každoročné stretnutie predstavených kňazských seminárov Čiech, Moravy a Slovenska. Oveľa viac ich je v osobných príbehoch jednotlivých seminaristov, neskorších kňazov, ktorých som istý čas sprevádzal. Niekedy to bolo spojené s radosťou i hrdosťou, inokedy s bolesťou... Otcovstvo totiž prináša jedno aj druhé... A som s chlapcami zo seminára aj vtedy, keď už odtiaľ odišli, či ako kňazi, alebo

išli inou cestou. Takisto nedozerám, ale iba pozerám a sprevádzam, už iným spôsobom, najviac modlitbou.

Ako udržiavate svoju vlastnú duchovnú formáciu popri všetkých povinnostiach v seminári?

Aj mňa do istej miery formuje, udržiava, ale aj skúša samotný seminárny poriadok svojou takmer rehoľnou pravidelnosťou, popretkávaný rôznymi formami modlitby a liturgiou, prípravou duchovných zamyslení (punktá), príhovorov... Okrem toho je to aj neodmysliteľné čítanie duchovnej, či odbornej literatúry (vzdelávanie sa), ako aj exercície. Zvlášť ma oslovujú žalmy, nielen v breviári, teda v liturgickej modlitbe – sú pre mňa otvorenou knihou príbehu Boha a človeka, svedectvom ich vzťahu.

Duchovne ma udržiava, a toho som si veľmi vedomý, aj Boh sám. Nielen moja snaha, ale aj Jeho blízkosť, pomoc a inšpirácia sú mojou oporou. Moja skúsenosť duchovného života je taká, že najväčší podiel na mojom duchovnom raste má Boh sám. On sa postará o veľmi veľa vecí, pripraví rôzne situácie pre duchovný rast a dovoľí zažiť jeho pôsobenie... Je tu len jediná podmienka – nesmiem mu v tom brániť.

Čo považujete za kľúčové pri formácii budúceho kňaza? Na ktoré aspekty jeho osobnosti sa zameriavate?

V duchovných zamysleniach a modlitbách ide, samozrejme, o rast duchovné-

ho života, duchovná formácia je veľmi dôležitá. Skúsenosť s Ježišom, inšpirácia jeho životom a postojmi, sila pôsobenia Ducha Svätého a dobrota Boha Otca – kto túto skúsenosť nemá a kto po nej netúži, ku kňazstvu má veľmi ďaleko. Všímam si však stále intenzívnejšie, že bez podpory rozvoja ľudskej zrelosti a vnútornej stability sa ťažko napreduje aj duchovne. Ak to teda zhrniem – ľudská a duchovná zrelosť sú pre kňazstvo rozhodujúce. To ostatné sa k tomu pridá.

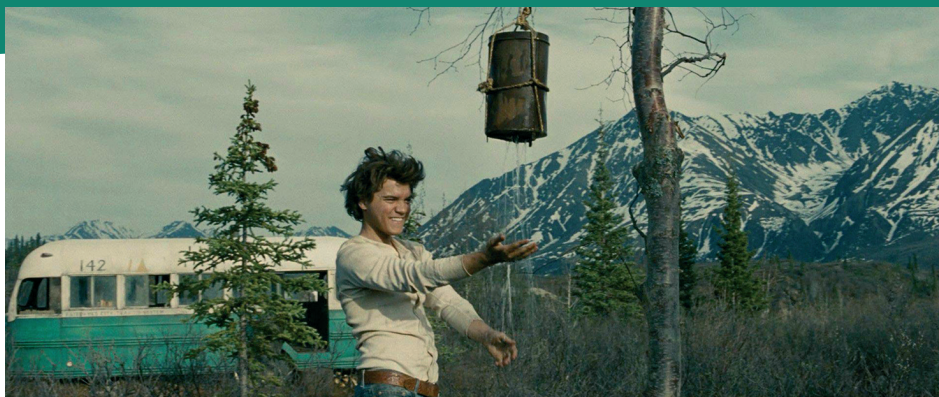
Čo by ste odkázali mladému človeku, ktorý práve rozlišuje povolanie ku kňazstvu?

Aby nemal strach. Strach zasvätiť svoj život Bohu, strach klásť si tie najrôznejšie otázky, aj tie v začiatkoch nepredstaviteľné (napríklad: Aj ja môžem byť kňazom? Som toho hoden?). Nebáť sa hovoriť o tom, čo prežívajú vo svojom vnútri, inými slovami – zveriť sa s tým, čo sa v nich odohráva, niekomu, komu dôverujú a kto ich môže sprevádzať. A najviac – rozprávať Bohu o tom, rozprávať s Ním, pretože iba On povoláva. S pomocou duchovného sprievodcu je to všetko oveľa ľahšie. Uprostred toho všetkého sa snažiť započuť hlas Ježišovej matky Márie, kráľovnej apoštolov: „Urobte všetko, čo vám povie!“ (Jn 2,5)

Spracoval: **Matúš Žinčák**

Foto: Archív KSKE

Medzi samotou Aljašky a radosťou evanjelia



V tomto článku sa chcem podeliť o to, čo ma vnútorne zasiahlo z oblasti filmu a literatúry. Do pozornosti dávam dve diela, ktoré sú navonok úplne odlišné, no predsa v nich možno nájsť hlbokú súvislosť. V stručnosti vám predstavím film **Útek do divočiny** a knihu **Entuziazmus**.

Film **Útek do divočiny** je pre mňa príbehom, ktorého posolstvo ma v istom životnom období mimoriadne oslovilo. A to natoľko, že som siahol aj po rovnakomennej knihe autora Jona Krakauera a film som si ešte niekoľkokrát pozrel. Hoci to nie je príbeh s náboženskou tematikou, nachádzajú sa v ňom rozhovory a situácie, ktoré diváka (čitateľa) podnecujú k premýšľaniu nad náboženskými otázkami.

Mladý, 22-ročný čerstvý absolvent vysokej školy Christopher sa rozhodne vzdáť konvenčného života, materiálnych hodnôt a kariéry. Sklamany vzťahmi v rodine

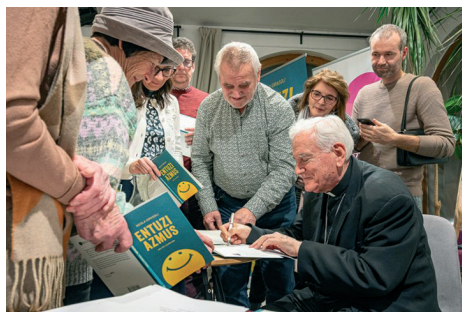
a nespravodlivosťou vo svete venuje svoje úspory na charitu, spáli svoje doklady a vydáva sa na stopársku cestu naprieč Amerikou. Čítanie tejto časti mi pripomenulo iný príbeh, ktorý sa odohral o osem storočí skôr, no v niečom má spoločné črty. Ide o príbeh sv. Františka z Assisi. V jednom z jeho životopisov, ktoré som čítal, bolo napísané: „*V ľanovej košeli vyšiel do zasneženého lesa, bez peňazí, bez rodičov, bez konkrétneho cieľa. Kráčal pomedzi zamrznuté stromy a z jeho úst vytryskla oslavná pieseň.*“ Podľa môjho názoru je toto veľmi podobná východisková pozícia dvoch mladých mužov. V oboch prípadoch je prítomné sklamanie, túžba po oslobodení a najmä hlboké hľadanie zmyslu. Podobné situácie prežívajú mnohí mladí ľudia na celom svete. Vykročiť z rutiny každodennosti, набраť odvahu postaviť sa zväzujúcim okolnostiam a vydať sa na cestu hľadania pravdy môže byť začiatkom niečoho zásadného v živote každého

človeka. U Františka to bolo vykročenie na cestu svätosti, u Chrisa táto cesta skončila tragicky, no napriek tomu na nej dokázal odhaliť kus pravdy a zmyslu.

Po tom, čo sa Chris vydá na cestu, stretáva rôznych ľudí, ktorí ovplyvňujú jeho pohľad na svet a medziľudské vzťahy. Popritom obdivuje krásu prírody a zažíva jej silu na vlastnej koži. Jeho filozofiu formujú aj autori ako Jack London, L. N. Tolstoj, H. D. Thoreau či N. V. Gogoľ. Oslovujú ho myšlienky založené na jednoduchom spôsobe života, odmietaní materializmu a inštitucionalizmu a živote bez násilia. V jeho filozofii sa objavuje ideál asketického života v prírode, bez negatívneho vplyvu spoločnosti, a života podľa vnútorného morálneho kompasu založeného na láske. Hoci uteká od rodiny a spoločnosti do samoty aljašskej prírody, napokon predsa len zisťuje, že *„šťastie je skutočné len vtedy, ak sa oň podelíme.“* To je podľa môjho názoru aj nosné posolstvo tohto príbehu. Tragédiou však zostáva, že pravdu a zmysel, ktoré Chris na svojej púti šťasti našiel, už nestihol naplno žiť. Pri pokuse o návrat z Aljašky do spoločnosti totiž zomiera. O to tragickejšie je, že ide o skutočný osud Christophera McCandlessa.

Kniha, z ktorej momentálne čerpám, nesie názov **Entuziazmus**. Autorom tejto 90-stranovej knižočky je apoštolský nuncius na Slovensku Nicola Girasoli. Ak ste niekedy videli alebo počuli jeho prejav, iste uznáte, že názov knihy presne vystihuje spôsob jeho komunikácie. Táto kniha však nie je príručkou o rečníctve. Skôr ide o ponuku životného štýlu, ktorý je opakom života v sklamaní a rezignácii. Dá sa povedať, že čiastočne odpovedá aj

na niektoré otázky, ktoré nastoľuje film Útek do divočiny. Girasoli totiž hovorí o širokom sklamaní západných ľudí, ktorého príčinu vidí v strate dôveryhodnosti inštitúcií, vlád a v niektorých prípadoch aj samotnej Cirkvi. Áno, aj mnohí kresťania nie sú vierohodní, hovoria o svetle, ale nie sú svetlom. Pozvanie byť svedkom (Sk 1,8) platí pre každého. Svedectvo, ktoré je autentické, oživuje vieru a *„má schopnosť prebudiť nadšenie s istotou, že na ceste života nás vždy sprevádza Boh“*. Toto nadšenie a schopnosť žasnúť má byť v našich srdciach aj vtedy, keď nerozumíme všetkému.



Dôležitá časť knihy sa venuje aj téme „kultúry stretnutia“. Tá musí byť *„oslobodená od každej formy predsudkov a ochotná uskutočňovať spoločné ciele pre dobro všetkých“*. Znamená to aj *„uznať odlišný spôsob myslenia, oceniť odlišnú kultúru, aby sa vytvorilo skutočné stretnutie so všetkými“*. Dôležité je pritom pamätať, že *„jednota prevyšuje konflikt, pričom neruší ani nezmenšuje identitu, ale naopak, posilňuje ju a harmonizuje potenciál polarít, ktoré stoja proti sebe“*. Celá táto filozofia entuziazmu pramení z evanjeliovkej radosti.

Spracoval: **Kristián Fečík**

Foto: Erika Litvákova

Liturgické okienko nielen pre miništrantov

VSTUPNÝ SPRIEVOD

Liturgia je plná krásnych znakov a gest, ktoré majú hlboký význam. Často ich robíme automaticky, no práve miništranti majú jedinečnú príležitosť objavovať, čo tieto postoje a úkony vyjadrujú. Každý pohyb, postoj či gesto môže veriacim pomôcť lepšie prežiť svätú omšu a uvedomiť si posvätnosť liturgie.

Jedným z prvých momentov svätej omše je vstupný sprievod. Na prvý pohľad môže pôsobiť iba ako príchod kňaza a miništrantov k oltáru, no v skutočnosti vyjadruje putovanie Božieho ľudu za Kristom. Preto je krásne, keď je sprievod pokojný, dôstojný a usporiadaný. Miništranti môžu svojím pokojným a sústredeným krokom pomôcť vytvoriť atmosféru modlitby už od samotného začiatku omše. Veriaci počas vstupného sprievodu stoja, čím vyjadrujú úctu a pripravenosť zúčastniť sa na Eucharistii.

Keď sprievod príde do presbytéria, pozornosť sa upriamuje na oltár. Oltár totiž nie je iba obyčajný stôl. Je znakom Krista a miestom, na ktorom sa sprítomňuje eucharistická obeta. Preto sa mu v liturgii preukazuje osobitná úcta. Kňaz spolu s miništrantmi na začiatku omše vykonáva pred oltárom úklon alebo pokľaknutie. Ak sa vo svätostánku v presbytériu nachádza Najsvätejšia sviatosť oltárna, pokľaknutím prejavujeme úctu samotnému Kristovi prítomnému v Eucharistii.

Ak v presbytériu nie je Eucharistia, vykonáva sa pred oltárom úklon.

Je však dôležité dodať, že pokľaknutie či úklon robia iba tí miništranti, ktorí v sprievode nič nenesú. Každý miništrant, ktorý v sprievode niečo nesie (kadidlo sviečky...), prechádza do presbytéria bez vykonania úklonu alebo pokľaknutia. A keďže výnimka potvrdzuje pravidlo, krucifer, čiže ten, ktorý nesie kríž, sa ako jediný pri príchode do presbytéria ukláňa hlavou.

Dôležitý je aj samotný spôsob vykonania týchto gest. Úklon či pokľaknutie nemajú byť iba rýchlym pohybom zo zvyku, ale vedomým prejavom úcty. Miništrant si môže vždy pripomenúť, pred Kým stojí a Komu slúži. Pokojné a dôstojné správanie pri oltári pomáha vytvárať atmosféru modlitby, sústredenosti a posvätnosti celej liturgie.

Práve v takýchto maličkostiach sa ukazuje krása služby pri oltári. Miništrant nemusí robiť veľké veci, aby dobre slúžil. Často stačí dôstojný postoj, pozorný úklon alebo pokojné pokľaknutie. Liturgia nás totiž učí, že človek sa modlí nielen slovami, ale celým svojím telom. Gestá a postoje prezrádzajú to, čo nosíme vo svojom srdci. A preto aj jednoduchý vstupný sprievod či krátke pokľaknutie môžu byť krásnym svedectvom viery a úcty k Bohu.

Spracoval: **Martin Baloga**

(Ne)tradičné talianske tiramisu

LA DOLCE VITA

Ingrediencie:

5 ks vajec
5 PL kryštálového cukru
500 g mascarpone
350 – 400 g dlhých
cukrárskych piškót (Savoardi)
200 – 250 ml kávy
Likér Amaretto - pridáme do kávy
Kakao na posýpanie



Postup:

Z niekoľkých surovín dokážete pripraviť dezert, ktorý chutí ako z talianskej kaviarne. Začnite tým, že si oddelíte žĺtky od bielkov – každé do osobitnej misky. Bielky vyšľahajte do pevného, lesklého snehu, ktorý drží tvar. V druhej miske spojte žĺtky s mascarpone a cukrom, kým nevznikne hladký, jemný krém. Nakoniec doň zľahka vmiešajte sneh z bielkov, aby krém zostal nadýchaný.

Medzitým si pripravte kávu. Nechajte ju vychladnúť a prevoňajte ju Amarettom. Prelejte ju do širšej nádoby, aby sa piškóty dali pohodlne namáčať. Každú piškótu krátko ponorte z oboch strán (len toľko, aby nasiakli kávovou chuťou, no zostali pevné).

Na dno hranatej misy poukladajte prvú vrstvu piškót. Prikryte ju polovicou krému a rovnomerne rozotrite. Nasleduje ďalšia vrstva namočených piškót a zvyšok krému, ktorý vytvorí hladkú krémovú vrstvu.

Na záver dezert zľahka popráste kakaom preosiatym cez sitko, čím mu dodáte elegantný vzhľad aj chuťovú bodku. Teraz už stačí jediné – dopriať mu čas v chladničke. Minimálne štyri hodiny, ideálne cez noc, aby sa chute krásne prepojili a výsledok bol dokonale krémový.

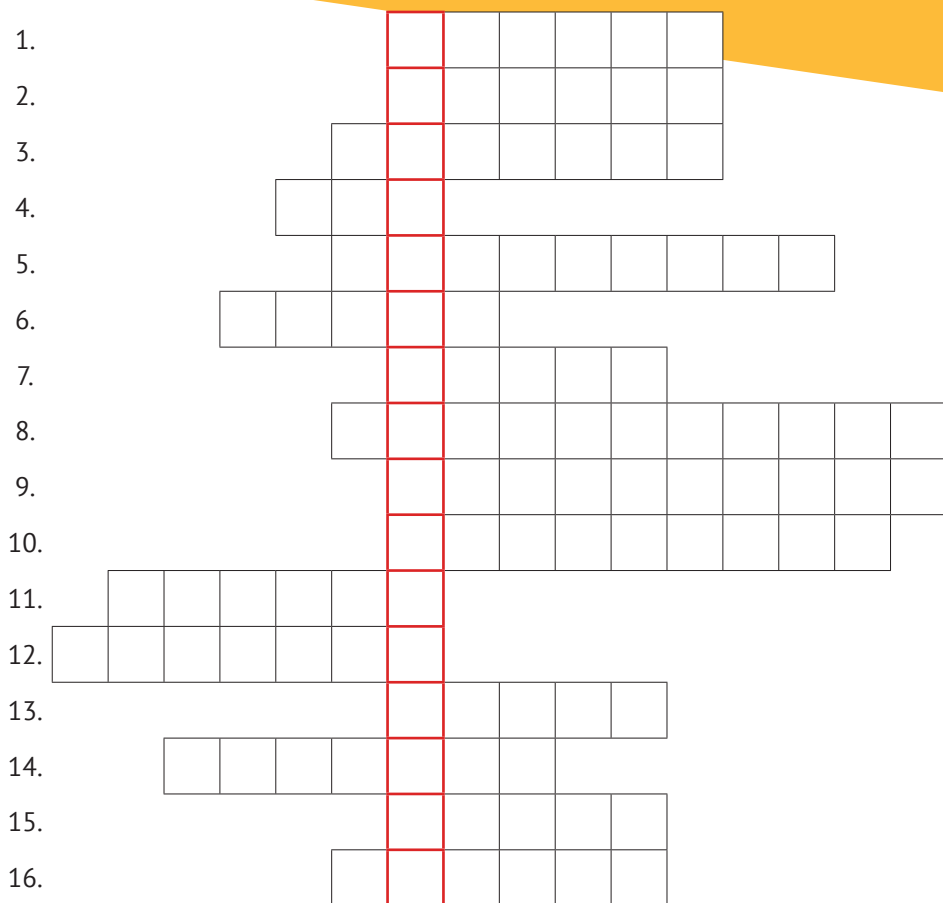
Zaujímavosť:

Slovo tiramisu sa voľne prekladá ako „zlepši mi náladu“ :)

Spracoval: **Daniel Sedlák**

Foto: Archív KSKE

Tajnička, súťaž, vtipy



1. Mariánske pútnické miesto v Portugalsku.
2. Ranné adventné sväté omše zasvätené Panne Márii, slávené zväčša pred svitaním.
3. Meno archanjela, ktorý zvestoval Panne Márii narodenie Pána Ježiša.
4. Najmladší Ježišov apoštol (jeden z evanjelistov).
5. Meno biskupa Rožňavskej diecézy – ... Stolárik.
6. Sviatok má 13. decembra.
7. Meno muža, ktorý pomohol Ježišovi niesť kríž.
8. Siedme Božie prikázanie.
9. Cisár, ktorý zrovnoprávnil kresťanstvo v Rímskej ríši.

10. Svätá spoveď sa nazýva aj sviatosť...
11. Olej používaný pri birmovke.
12. Prvá z piatich Mojžišových kníh.
13. Mesto, odkiaľ pochádzali sv. Cyril a Metod.
14. Členovia rehole založenej sv. Ignácom z Loyoly.
15. Vrch, kde Mojžiš dostal 10 Božích prikázaní.
16. Vysluhovateľ všetkých troch stupňov sviatosti kňazstva.

Ak sa vám podarí rozlúštiť našu tajničku, správnu odpoveď spolu s vašimi kontaktnými údajmi nám pošlite na e-mailovú adresu:

casopisboromeo@gmail.com

Zo všetkých správnych odpovedí, ktoré nám pošlete do **20. 9. 2026**, vyžrebujeme troch z Vás, ktorí budú odmenení vecnou cenou. Mená šťastných výhercov uverejníme na našom webe **www.kske.sk**, ako aj na našej facebookovej stránke a instagramovom profile.

Držíme vám palce!

PÁR VTIPOV NA ZÁVER

Pán farár mal psa, ktorý ho vždy verne sprevádzal. Istého dňa, keď išiel s ním po dedine stretol ženu, ktorá sa mu sťažuje: – Pán farár, dnes mi Váš pes roztrhol sliepku! – Dobré, že ste mi to povedali. Aspoň ho dnes večer nebudem musieť kŕmiť.

Kaplán bol na výlete s miništrantmi. Cestou išli okolo čerešňového sadu, kde dvaja muži oberali krásne čerešne. Kaplán sa ich spýta, či by si chlapci mohli tiež natrhať trochu čerešní na zjedenie. Keď sa miništranti najedli a zišli zo stromov, kaplán sa mužov zdvorilo opýta, čo sú dlžní. Jeden z nich odpovedal: – To nestojí za reč. Aj my tu len kradneme.

Katechétku sa pýta na náboženstve Ferka: – A pred obedom sa modlíte?
– Nie, mamička varí celkom dobre.

Z knihy Keby Pán Boh nerozumel žartu
Spracoval: **Daniel Sedlák**



MODLITBA ZA BOHOSLOVCOV

Pane Ježišu, prosíme ťa za našich bohoslovcov,
aby sa stávali zreľými a na čnosti bohatými osobnosťami
podľa tvojho vzoru. Ty si im adresoval nielen výzvu
„Podďte za mnou!“, ale aj výzvu „Učte sa odo mňa!“
Vlož do ich srdca lásku k Božiemu slovu a k najsvätejšej Eucharistii.

Naplň ich srdcia láskou k svätej Cirkvi,
ktorá uchováva a vysluhuje sviatosti spásy.
Daj, aby sa naši bohoslovci vo svojej príprave
na kňazskú službu stávali deň čo deň svätejšími.
Duchu Svätý, privádzaj našich bohoslovcov k vytrvalému
a dôslednému nasledovaniu Krista.

Amen.